

YAVUZ

BAHADIROĞLU

tarihi
sevdiren
adam



kaybolan elçiler

kaybolan elçiler

YAVUZ BAHADIROĞLU

kaybolan elçiler YAVUZ BAHADİROĞLU

Yayın Yönetmeni: Ekrem Altıntepe

Editör: Sınn Bedir

İç Tasarım: Said Demirtaş

Kapak Resmi: Gökhan Gülkan

Kapak Tasarımı: Nesil Grafik

ISBN: 978-975-408-029-2

Yayıncı Sertifika No: 12403

Matbaa Sertifika No: 12683

Baskı Tarihi: Nisan 2015

Baskı Cilt: Çınar Matbaacılık ve Yayıncılık

San. Tic. Ltd. Şti.

Yüzyıl Mahallesi Matbaacılar Cad. Ata Han

No:34 Kat:5 Bağcılar/İstanbul

Tel: (0212) 628 96 00



Sanayi Cad., Bilge Sk., No: 2 Yenibosna

34196 Bahçelievler / İstanbul

Tel: (0212) 551 32 25

Faks: (0212) 551 26 59

www.nesilyayinlari.com

nesil@nesilyayinlari.com



Nesil Olmasaydı Birçok şeyler hep farklı kalırdı...

© Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak **Nesil Basın Yayın Gıda Tic. ve San. A.Ş.**'ye aittir. İzinsiz, kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayımlanamaz.

kaybolan elçiler

YAVUZ BAHADIROĞLU

YAVUZ BAHADIROĞLU

"Özgeçmiş" nedir sahi? Nerede doğacağımıza, hangi millete mensup olacağımıza ben karar vermedim. Kendi irademle olmayan şeylerle niçin övünmeli, neden bahsetmeliyim? Yazarın nerede doğduğu, kaç çocuk ya da torun sahibi olduğu kimi ilgilendirir? Yazar, topluma katkısıyla değerlendirilmelidir. Zaten benim kuşağın özgeçmişi filan da yoktur. Hatta doğru düzgün geçmişimiz bile yoktur. İdeolojik şiirlerle, ders kitaplarına tıksınan yalanlarla, bizim kuşağın çocukluğunu çaldılar.

Kana kana oynayamadık: Çünkü oyuncağımız yoktu. Bırakınız oyuncağı, doğru düzgün kamımızı doyurmaya yetecek ekmeğimiz bile yoktu. Arna bol bol "cumhuriyet-hürriyet" kafiyesi şiirlerimiz vardı. Her bayram, lastik ayakkabılarımı çamurlara vurarakтан çığlık çığığa bağınırdım: "En büyük cumhuriyet/Bize verdi hürriyet..." Cumhuriyetin tek başına hürriyet demek olmadığını, hürriyet demek olması için insan hakları ve demokrasi ile içinin doldurulması gerektiğini sonra öğrendim. Öğrendiğimde de aldattığımı, âdeta benliğimin ruhumdan koparıldığını, paramparça edildiğimi fark ettim.

Yıllar boyu sorularımı kendime sakladım. Kimselere açamadım. Açamazdım, çünkü bazı soruları düşünmek kadar sormak da yasaktı. Sorularınız gırtlığınıza diziilir, soluksuz kalırdınız. Yıllar boyu soluksuz kaldım. Soluksuzluk aslında yeni bir soluktur: Ben nefesim daraldıkça düşünüyorum, hayatla ölüm arasındaki ince çizgide varlık arıyordum. Kalıplar işte o çizgide kırıldı. Kitaplarım o çizgide doğdu. O çizgide kitaplaşmaya başladığımı hissettim. Kısacası hayat, hayal ile o çizgide iç içe girdi.

Dizi dizi merakın ardından sonsuz arayışım başlar: Bu bir bakıma insanın kendini arayış serüvenidir. O gün bugündür, beni incitme fırsatını başkalarına vermemek için kendi duygularımı incitiyorum. Başkalarını hırpalamamak için kendi ruhumu hırpalıyorum. Bu yüzden yaşadığım yıllardan daha yaşlı biriyim: Hem yaşlı, hem yalnız. "Dünya" denilen şu ormanda, kitaplarım benim sığınaklarımdır. Onlarla yalnızlıktan kurtulurum. Kendimi hâlâ satırlarda çözmeye çalışır, geçmişimin en görkemli hikâyelerini sayfalarda ararım. Bir bakıma her kitabım, kayıp özgeçmişimi yazar.

Kısacası, kitaplarımla ben, ortak bir hikâyenin parçalarıyız. Özellikle tarih üzerine yaptığım çalışmalar, yayınladığım kitaplar, verdiğim konferanslar 20 Kasım 2004'te bana "Tarihi Sevdiren Adam" unvanını kazandırdı. Bu, hayatım boyunca aldığım en güzel ödüldür. Zaman içinde roman, hikâye, çocuk kitabı, araştırma, oyun, senaryo ve fıkrlar eserler olmak üzere, yüzlerce çalışmaya imza attım çok şükür. Ulusal bir radyoda "Hayatın Yorumu" başlıklı güncel yorumlarımla, televizyon programlarımla, günlük bir gazetede köşe yazarlığımla gazeteciliğimi sürdürüyorum. Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığı ile bazı tarihi projelere danışmanlık yapıyorum. Bir ömür böyle geçiyor...

e-mail: yavuzbahadiroglu@moralfm.com

YAYINLANMIŞ ESERLERİ

TARİHİ ROMANLARI

- Malazgirt'te Bir Cuma Sabahı
- Çakabey
- Selâhaddin Eyyûbî
- Buhara Yarıyor
- Elveda Buhara
- Merhaba Söğüt
- Cengâver
- Turgut Alp
- Sunguroğlu/10 Cilt
- Binatlı
- Topal Kasırga
- Sanırsız Saltanat
- Mavi Yıldız
- Cem Sultan/1-2
- Endülü's'e Veda
- Şehzade Selim
- Şirpençe
- Mısır'a Doğru
- 4. Murat/1-2
- Ağalar Saltanatı

YAKIN TARİH ROMANLARI

- Dağlı
- Barla'da Diriliş
- Zindanda Şahlanış
- Kirazlımescit Sokağı
- Avukat Bekir Berk
- Sel
- Köprübaşı
- Kırım Kan Ağılıyor

GÜNCEL ROMANLARI

- Yolbaşı
- Boşlukta Yürümek
- Keşmekeş
- Yürek Seferi

FİKRİ ESERLERİ

- Hayatı Aşkla Yaşamak
- Eşim Çocukum ve Ben

- Yaşam Bir Avuç Gül
Bir Tutam Diken
- Gülü Arayan Adam
- Hayata Dilekçe
- Biz Osmanlıyız
- Osmanlı'da Şehzade Katli
- İnancın Zafer Çanakkale

BİYOGRAFLER

- Canım Peygamberim
- Fatih Sultan Mehmed
- Yavuz Sultan Selim
- Kanuni Sultan Süleyman
- Bediüzzaman Said Nursî
- Osman Gazi
- Orhan Gazi
- I. Murad
- II. Murad
- Yıldırım Bayezid
- Çelebi Mehmed

Orhan Beyin elçileri

ÜÇ ATLI AĞIR AĞIR YALOVA'YA yaklaşırken, ikinci güneşi ağaçların arasında boylu boyunca uzuyordu.

Hiç aceleleri yoktu. Aceleleri olsa böyle yavaş yavaş sürmez; şaha kaldırıp, rüzgâr olup eserlerdi.

Üçünün de canları sıkındı. Ne zamandır tek kelime konuşmamışlardı. Gören, cenaze evine gittiklerini sanırdı. Öylesine durgun, bezgin, tedirgindiler.

Nihayet Yalova gözüktü. Gözükmesiyle, atları durdurdular.

“Geldik” dedi Sunguroğlu iç çekişe benzer sesiyle, “geldik ya, bu iş beni sarmıyor.”

“Beni de öyle” diye atıldı İbrahim, “Orhan Beyimiz iyidir hoştur, amma akıncılara elçilik vazifesi verilmeyeceğini bilmez.”

“Kessene lâfı” diye çıkıştı Köse, “Orhan Beyimizi ileri geri lâflarla tenkit etmek, sana bana yaraşmaz. Ne yaptığını ve dahi niçin yaptığını bilicidir o. Vardır elbet bir hikmeti. Yalova Rum Beyi Nikolas’a bizi elçi çıkarmayı münasip bulmuşsa mim koymalı sözlerine. Mektubunda ne demiştir

bakalım: ‘Kendinizi âlelâ de elçi belleyip canınızı sıkmayın’ demiştir.

Bu ne demektir? Canınızın sıkılacağını anlamış demektir. Peki anlamış da ne demeye işi bize ısmarlamış? O da sözlerinde var: ‘Bu Nikolas denen herifin elçi melçi dinlediği yok; şimdiye kadar elçi sıfatıyla çıkardığımız canlardan teki dahi geri dönmedi. Onlara ne iş ettiğini öğrenirsek Yalova’yı topraklarımıza katmanın yolunu düşünebiliriz.’ Orhan Beyimiz böyle demişse, sıfatımız alelâde elçi olmaktan çıkar da, elçilere ne yapıldığını öğrenme kertesine girer. Bu kertede akılcılığımız ayaklanır.”

İbrahim bıkkınlıkla başını salladı:

“Uzattın ki nasıl uzattın! Sözlerinin sonu aklımda, başını unuttum. Başını aklımda tutayım desem sonunu unuturum. Hâlâ papazca lâf etmekten kurtulamadm vesselâm!”

“Höst bakalım” diye gürlledi Köse, “Aklın kıt diye tavukça konuşamam. İnsanca konuşurum ve dediklerimin bir tamam farkında olurum. Vazifemiz Nikolas denen herife ‘Elçiye zeval yoktur’ kaidesine belletmek. Gerekirse bunu kılıç ağzıyla yapmak.”

Kılıç sözü İbrahim’i güldürmüştü. Atını hafiften tepiklerken:

“Sonunda sıra kılıçlara gelecekse, eh, o kadar da kötü bir vazife sayılmaz. Ne yapalım, sıra kılıçlara gelinceye kadar sabrederiz biz de...”

Sunguroğlu:

“Sakin etten önce kazana düşmeliyim” dedi.

“Unutmayın, önce iyilikle konuşacağız. Elçilerimizin başına gelenleri soracağız. Olmazsa başkaca bir yol buluruz elbet. Hemen kılıca davranmak yok.”

“Kıyamete kadar bekletmezsin herhalde. Bir yol elçilerimizin ahvalinden sual açarız. Baktık, mızımızlanmaya durdu, gırtlığına çökeriz, değil mi yiğidim?”

Sunguroğlu İbrahim'e sertçe baktı:

"Değil" dedi emredencesine. "Kılıca ne vakit davranılacağı sana söylenir. Kendi başına sıvanma."

Atını tepikledikten sonra devam etti:

"Yine de bunca ihtimamı anlayamıyorum. Alt tarafı bir kasaba beyine koca Osmanlı Beyi ne diye elçi çıkarıyor sanki? Almak istiyorsa Yalova'yı vurup alırız. Şimdiye kadar beylerine sorduk da mı aldık bunca kaleyi? Bahaneye ne lüzum var?"

Köse dayanamadı, söze karıştı.

"Var" dedi, "Bizans İmparatoruyla ittifakımızı unutuyorsunuz. Yalova Bizans'a bağlı. Durup dururken vurursak İmparator gocunur. Bu zamanda Orhan Beyimiz Bizans İmparatorunu gocundurmak istemez. Herşey yolunca yapılmalı diye düşünür."

Gözünü kurnazca kırıp İbrahim'e baktı:

"Buna siyaset derler."

İbrahim aksi aksi söylendi:

"Ben öyle şeylerden anlamam. Kılıcın keskini her düğümü çözer."

"Çözer çözmesine de, ayaklarına dolanır insanın. Orhan Beyimizin niyeti hem düğümü çözmek, hem ayaklarına dolamayıp düşmanlarının gırtlığına dolamak. Bildin mi?"

İbrahim'in cevap vermesine kalmadan bir çığlık koptu.

"Hurraaa!"

Ağaçların arasından çıkan sekiz silâhşor üzerlerine at sürdü.

"Bu nedir bre!" diye gürledi Sunguroğlu, "davranın, haydaaa!"

İbrahim'in keyfine diyecek yoktu. Elçilik de ne demeye geliyordu sanki? Kılıç erinin kılıç sallaması lâzımdı. Elçilik ihtiyarların işiydi; Köse gibi ihtiyarların!

Sesini yükseltti:

“Hey Köse kardaş! Senin siyaset dediğin nesne pek bir işe yaramıyor galiba...”

“Yarıyor yaramasına da bunlar siyasetten anlamıyorlar. Eh, biz de başka dilden konuşuruz.”

“Kılıç dilinden konuşuruz değil mi, kurban olduğum?”

“Heyecanlanma bakalım genç horoz, soralım, dilekleri nedir?”

Sunguroğlu sormuştu bile:

“Kimsiniz bre, ne istiyorsunuz?”

Silâhşörler kendilerinden pek emin görünüyordular. Osmanogullarını gafil avladıklarından öylesine emin idiler ki, ağızları kulaklarına varıyordu. Sekizi de sıırım sıırım sıırtmak-taydı. Onların bu hâli İbrahim’i müthiş sinir etti:

“Vur bre Sunguroğlu Beyim, konuşmaylan olacak şey mi bu bre? Kılıca kılıç lâzımdır...”

“Sen kılıçtan başka söz bilmez misin genç horoz?”

“Bilirim Köse Ağam, bilirim, velâkin bu heriflerin başka dilden anladığını sanmam. Bak, göreceksin...”

Sözü bitmeden saldırdılar.

“Gördüm bile” diye atıldı İbrahim, “dememiş miydim!”

“Ötme de çal kılıcını!”

Çoktan kılıç sallamaya başlamıştı İbrahim:

“Vur Beyim, vur Sunguroğlum!”

Adamlar kıyasıya dövüşüyor, dövüşürken de tek kelime etmiyorlardı. Bir şey değil, niye hücumu uğradıklarını öğrene-meyeceklerdi.

“Dilsiz misiniz bre?” diye kızdı Sunguroğlu. “Konuşsanıza!”

Sunguroğlu tek başına üç kişiyle dövüşüyordu. İlk hamlede birini safdışı etmiş, düşman sayısını ikiye düşürmüştü. İbrahim de karşısındaki iki kişiye kılıç çalıyordu. Köse’nin başına da iki kişi düşmüştü. Şövalyelerden biri yaşlı bir çınarın yanından dövüşü seyreliyordu. Kavgaya bulaşmaması Sunguroğlu’nu kızdırmıştı.

“Hey apulcubaşı, azıcık gelsene!” diye bağırdı.

Fakat adamın kılı kıpırdamıyordu. Sadece bakıyor, arada bir emir savuruyordu.

“Canı fazlaca kıymetli” diye karşılık verdi İbrahim, “yanına varırsam gösteririm!”

Sunguroğlu da aynı şeyi düşünüyordu. Rakiplerini kısa sürede safdışı edip adamı yakalayabilirse sevinecekti. En azından niçin hücumu uğradıklarını öğrenecekti. Gelecek bakımından bunu öğrenmesi lâzımdı. Düşmanlarını tanımazsa nasıl kendini koruyabilirdi?

“Gelsene bre, hadi gel!

Adam cevap vermemekte direniyordu. Taş gibi sağırdı sanki. Hiçbir şey duymuyordu.

Sunguroğlu daha atak dövüşmeye başladı. Rakiplerinden birini daha yaralayıp devirdi. Ancak o zaman kenarda bekleyen adam kıpırdadı. Sunguroğlu üzerine geleceğini zannedip ümitlendi. Fakat ümidi boş çıktı. Atının başını çevirdiği gibi kaçmaya başlamıştı.

“Gidiyor bre!”

Demesiyle atını hızla döndürüp düşmanını şaşırtması ve ok gibi ileri fırlaması bir oldu. “Onu yakalamalıyım!”

Adam dağlara doğru gidiyordu. Oysa şehre kaçması lâzımdı. Şehirde izini rahatlıkla kaybettirebilir, gözden silinirdi.

“Ahmak bu” diye düşündü Sunguroğlu, “tepeye varmadan yakalarım.”

Müthiş takip devam ediyordu. Yokuş yukarı gittiklerinden, atlarını hızlı süremiyorlardı. Fakat Sunguroğlu’nun atı Şahin, her türlü yolda gitmeye alışıkta. Sahibinin acelesi olduğunu biliyor, canını dişine takmış, tırmanıyordu. Ve ara gittikçe kapanıyordu.

Bir ara adamın atı çalılıkların arasında gözden kayboldu. Sunguroğlu tekrar görünecek diye bekledi, ama görünmedi. Hayretle bakındı:

“Yer yarılıp içine girmiş olamaz ya, buralardan bir yere saklanmıştı.”

Gözden kaybettiği yere gitti. Fellik fellik aradı. Fakat yoktu. İz bile yoktu. Nal izleri bir kayalıkta son buluyordu. Hayretle mırıldandı:

“Uçtu galiba!”

Söylene söylene geri döndü. İbrahim rakiplerini yere sermiş, Köse ise birini kaçırmıştı. Yaralıları inleyip duruyordu. Fakat yaraları öldürücü değildi. Birini pekala konuşturabilirlerdi.

Sunguroğlu yarası en hafif olanını seçti. Yanına diz çöktü:

“Söyle bakalım dostum, kimsiniz, bizden istediğiniz nedir, niye durup dururken saldırdınız?”

Adam sadece inliyor, başka söz etmiyordu.

“Bak yılansoyu, beni zor kullanmaya mecbur etme. Tek yumrukta işini bitirecek biri var yanımda.”

Başını çevirmeden arkaya seslendi:

“İbrahim, yaklaş bakalım!”

İbrahim hemen gidip Sunguroğlu’nun yanına diz çöktü:

“Emret Beyim!”

“Bu yılansoyulu konuşmuyor. Ne yapalım dersin?”

“Bana havale et” derken yumruğunu sıkıp adamın burnuna dayadı İbrahim, “bülbul gibi öttürmezsem cezama razıyım!”

Yaralının gözleri belendi, yüzüne korku sindi, daha yüksek sesle inledi.

“Bırak inlemeyi” diye tersledi İbrahim, “bize kendini acındıramazsın. Durup dururken saldıranları affedemeyiz. Söyle tabansız herif, niye saldırdınız, kimsiniz?”

O sırada Köse’nin sesi arkalarında top gibi patladı:

“Bunlar dilsiz bre! Dilleri kesilmiş...”

“Haydaa!”

Hayretten dona kalmışlardı. Böyle bir şeyle karşılaşmayı

hiçbiri ummuyordu. Çetecilik için dilsiz herifler kullanmak da Bizans beylerinin yeni bir oyunu olmalıydı. Aleyhlerine delil bırakmak istemiyor olacaktardı.

“Olur şey değil!” diye yakındı İbrahim. “Böyle vahşeti duysam inanmazdım.”

Bütün yaralıların ağzını açıp yokladı. Hepsinin dili kesikti.

“Vay canına yahu! Birileri peşin tedbir almış. Yakalandıklarında konuşmasınlar diye dillerini koparmış. Ama buna nasıl razı olmuşlar?”

“Razı olmayı kim bekler?” diye konuştu Sunguroğlu. “Zorla yatırıp kesmişlerdir. Neyse, işin içinde bir dilsizler ordusuyula karşılaşma ihtimali de var. Gizli şeyler dönüyor. Aslını asatarını ortaya çıkarmak boynumuza borç. Velâkin evvelâ şu elçilik vazifesini yüzümüzün akıyla bitirelim.”

“Nasıl?” diye atıldı İbrahim. “Yani bu rezilliğin peşini bırakmayacak mıyız?”

“Başka çare yok. Orhan Beyimizin işi bekleyemez. Önce elçilik, ardından bu. Belki de ikisi birbirine bağlı. Hiç belli olmaz. Hayret ediyorum: Adamı takip ettim. Birden çalılıkların arasında yok oldu. Önü kayalık, yanı uçurum, diğer yan açıklık görmekteyim. Nasıl kayboldu dersiniz?”

Ne Köse, ne de İbrahim bir cevap bulup veremediler. İşler gittikçe daha da karışıyordu. Dilsiz saldırganlar, kaybolan insanlar. Yalnız onun dilsiz olmadığı kesindi. Yakalayabilseler çok iyi olacaktı, ama Sunguroğlu onun kaybolduğunu söylüyordu. Hayal görmüş olamazdı. Dikkatsizlik etmiş de olamazdı. Hepsi Sunguroğlu’nun ne kadar dikkatli olduğunu biliyordu. Öyleyse gerçekten esrarengiz bir olayın içinde idiler. Ama ne olursa olsun, bunu çözecek, işin içinde Osmanogullanna bir komplo varsa öğreneceklerdi.

Köse bir köşeye oturmuş, düşünüyordu. Birden başını kaldırdı.

“Yazılı ifade almaya ne dersiniz?” diye bağırdı.

Fena fikir değildi. Fakat hiçbirinde ne kâğıt, ne de kalem vardı.

“Çaresi bulunur” dedi Sunguroğlu. “Ellerine kalem vermiyorsak birer çöp verir, toprağa yazmalarını isteriz. Umarım bizi kırmazlar.”

Hafif yaralı iki kişi vardı. Diğerlerinin kımıldamaları mümkün değildi.

İki kişinin ellerine birer çöp verdiler.

“Kulaklarınızı açın” dedi Sunguroğlu, “kumandanınızın adını toprağa yazacaksınız. Sizi kim tutmuştur yazacaksınız, anlaşıldı mı?”

Yaralılardan biri durmadan başını iki yana sallıyor, birşeyler anlatmaya çalışıyordu. Bir şey anlamadıklarını görünce elleriyle birtakım işaretler yapmaya başladı.

“Ne demek istiyor bu herif?”

“Okuma yazma bilmediğini söylüyor. Amma çattık bel!”

Diğerinin başına üşüştiler.

Adam hiç nazlanmadan toprağa yazmaya başladı. Peşisıra okuyorlardı. Yazı bitince yüksek sesle tekrarladılar:

“Nikolas!”

Sunguroğlu Köse’ye baktı:

“Kim bu Nikolas?”

Öylesine dalgın idiler ki ağaçların arasında bir gölgenin kıpırdadığını fark edememişlerdi. Bir ok uçup adamın kalbini bulunca da iş işten geçmişti. Bir an şaşkınca bakiştılar. Önce Sunguroğlu kendini toplayıp fırladı. Nal sesleri geldi kulağına.

“Allah kahretsin!”

Atlar uzakça bir yerde otluyorlardı. Tiz bir ısıklık öttürdü. Şahin önce kişnedi, kulaklarını dikti ve ikinci ısıklıkla birlikte dörtnala kalktı.

Az sonra sahibinin yanında idi. Sunguroğlu:

“Peşimden gelin!” diye bağırdı arkadaşlarına.

Atını tepikledi. Nal seslerini duyduğu yana sürdü. Biraz-

dan katili gördü. Hayret! Tıpkı diğerleri gibi tepeye doğru at sürüyordu. Evet, mutlaka bir iş vardı bunda. O tepenin eteğinde bir sır gizliydi. Acaba ne? Bunu kestiremiyorlardı.

Sunguroğlu atını delice sürüyor, tepeye yaklaşmadan katili yakalamak için çırpınıyordu. Fakat başaramadı. Katil uzun çalıların ardında gözden kayboldu.

Köse ile İbrahim Sunguroğlu'nu etrafı araştırırken buldular.

"Bu da mı kayboldu?" diye sordu İbrahim.

"Evet" dedi.

"Desenize ecinni taifesiyle kapışmışız. Ne iş yahu, göz göre göre kayboluyorlar."

Ortada gözle görülür, elle tutulur bir delil yoktu. Hayli zaman da kaybetmişlerdi. Bu mevkide uzunca bir araştırma yapmak gerekiyordu. Şimdi bunu yapamazlardı.

"Dönüşte etrafı inceden inceye araştırırız" diye fikrini açtı Sunguroğlu. "Bu kaybolma meselesi kafamı fena halde kurcalıyor. Hadi yolumuza devam edelim..."

Yalova'ya doğruldular.

"Herif Nikolas diye yazdı, ama gerisini getirmedi. Acaba kimdir?"

"Zaten onu düşünüyordum yiğidim. Şimdiye kadar üç Nikolas tanıdım. Biri hayduttu, geberdi. Biri Bizans'ta muhafızların kumandanıydı, gözlerine mil çekilip sürgüne gönderildi. Sonuncu Nikolas ise hâlâ yaşıyor ve Yalova'da bulunuyor."

İkisi aynı anda sordu:

"Yalova'da mı?"

"Evet. Yalova Rum Beyi Nikolas!"

"Yapma!"

"Fakat böyle bir şeye bulaşır mı bilemem?"

"Olabilir mi sizce?" dedi Sunguroğlu. "Yani Yalova Beyi bizi öldürmek isteyebilir mi? Bundan ne bekler?"

Köse kıs kıs gülüyordu.

“Güleceğine cevap versene Köse, ne bekler dedim?”

“İyi dedin yiğidim. Lâkin keferenin ne zaman ne beklediğini tahmin etmek çok zor. Bunlar yalnız bizimle uğraşmazlar ki, birbirleriyle de uğraşırlar. Hatta gizli savaşırlar. Niçin dersin makam için, mevki için. Anlayacağın, böyle işlerde bin türlü hesap bir arada yapılır ve yürütülür. Biz temkinli olalım derim. Yalova Beyine de güvenmeyelim derim. Hayatımın baharında ölmek istemem.”

İbrahim bir kahkaha atmaktan kendini alamadı.

“Ne güldün genç horoz?”

“Ne güldün var mı kurban Köse, eğer sen hayatının bahrını sürüyorsan, biz doğmamış sayılırız.”

“Öyle sayılırsın, ne zannettin! Kendini yaşamış sayman için benim yaşıma gelmelisin.”

“Yani ihtiyarlamalıyım öyle mi?”

“Hayır genç horoz, ihtiyarlamamalısın, sadece yaşlanmalısın anladın mı? İkisi aynı şey değil.”

“Bence aynı şey.”

“Bu itirazın bile hayatı tanımadığını göstermeye yeter. Hah, işte Yalova! Amma yakınmışız ha! Burnumuzun dibinde âdeta. İyice pirenlenmeye başladım.”

“Sebebi?” diye sordu Sunguroğlu.

“Sebebini bilsem pirenlenmem, icabında kılıçla çözerim. İnsan bilmediği, tanımadığı şeyden korkar derler. Öyle bir duygu işte...”

İbrahim yine atıldı:

“Açıkçası, korktuğunu söylemek istiyorsun ha!”

Köse cevap vermedi. İbrahim adamakıllı bozuldu. Köse cevap vermezse ciddi konuşmasının alaya kesilmesine kızdı demekti.

“Bağışla ağam” diye özür diledi.

Şehre girip Orhan Beyin mektubunda tarif edilen demirci dükkânına girdiler. Dükkânın sahibi, Adler Usta isimli bir

ihtiyardı. Gizlice Müslüman olmuş ve Adil adını almıştı. Osmanogulları hesabına çalışıyordu. Üç arkadaşı kapıda görünce örste döğdüğü kızgın demiri kenara fırlattığı gibi koştu.

“Safalar getirdiniz, içeri buyrun!”

“Safa bulduk” dedi Sunguroğlu.

Atlarını avluya bağlayıp içeri girdiler. Adil Usta dükkânın ön kapısını kilitledikten sonra arka kapısını açtı.

“Burada oturalım” dedi, “daha rahat konuşuruz.”

Her birinin altına bir sandalye sürdü Fakat Sunguroğlu sandalyeye iltifat etmeden yere bağdaş kurdu. Köse ile İbrahim de onun gibi yaptılar. Köse, Demircinin şaşkınlığını yatıştırmak için,

“Kusura kalma” dedi, “bizim için böylesi daha rahat oluyor. Alışmışız ne de olsa...”

Adil Usta:

“Rahatınıza bakın” dedi. “Size elma şurubu çıkarayım.”

Karşılıklı şuruplarını yudumlarırken konuya girdiler.

“Bir şeyler dönüyor” diye başladı Adil Usta, “buraya gelen Osmanlı elçileri bir daha gün yüzünü göremiyor. Ne olduklarını bilen de yok. Bey konağında nüfuzlu tanıdıklarım var. Senin ne tanıdığın olur dersiniz, kılıç mılıç yaparım onlara. Gelir giderler, ahab olunuz. Velâkin bu mesele hakkında o kadar ağızlarını yokladım, bilen birine rastlamadım. Sonunda Orhan Beyime haber salıp dişli birkaç yiğit göndermesini istedim. Adınızı bağışlar mısınız?”

“Ben Sunguroğlu’yum. Bunlar da...”

Sözünü bitirmesine bırakmadan atıldı demirci.

“Bildim! Köse ile İbrahim Can. Vay be! Dişli adam derken Sunguroğlu’nu göndereceği aklımın ucundan geçmemişti. Artık bu sırra çözüldü gözüyle bakıyorum yiğidim.”

“Ne zaman konağa gitmemiz münasiptir sence?”

“Yarın sabah. Bu gece iyice bir dinlenin. Sabah olsun, hayrolsun.”

“Bana kalsa o kadar beklemem” dedi İbrahim, “ne olacaksa bir an evvel olmalı. Bir türlü ısınmadığım şu iş bitmeli de sıra yine kılıçlara gelmeli.”

Köse, nefis şuruptan bir yudum aldıktan sonra güldü:

“Acele işe şeytan karışır genç horoz, demirci haklı.”

Oda iyi, yataklar rahat olduğu halde o gece doğru dürüst uyuyamadılar. Namazdan sonra Köse;

“Rüyamda Ertuğrul Beyimi gördüm” dedi, parmağını Bizans’a dikip: “Aha Bizans” diye gürledi, “gelmişken aliverin!”

İbrahim kıkır kıkırdı:

“Ama sen Ertuğrul Beyi tanımazsın ki...”

“Rüya bu genç horoz, rüya! Tanımak lâzım gelmez. Bir levent girdi, meclise, bu Ertuğrul Beyimizdir dendi, ayağa kalkıldı. İşte oradan bildim.”

Birazdan Demirci Adil Usta elinde dolu bir tepsi ile içeri girdi.

“Kahvaltınız, yiğitlerim. Afiyet olsun.”

Karınlarını doyurdular. Kuşluk vakti çıkıp atlarına bindiler. Birazdan bey konağın önünde indiler.

Bey konağı kale gibiydi. Etrafı kalın duvarlarla çevrilmişti. Duvarların yüksekliği iki boy kadardı. Kapıyı bulmak için duvar boyu at sürmeye başladılar.

“Herif kendi halkından bile korkuyor olmalı” diye konuştu Köse, “böyle kalın duvarların arkasına saklandığına göre...”

“Korkunun ecele bir faydası varmış gibi” dedi İbrahim, “vakti saati geldikte öküzün boynuzuna girer bulup almazmış gibi...”



Neyin nesi?

NAL SESLERİ DUYUNCA arkaya baktılar. Arkalarında yirmi atlı belirmişti. Tepeden tırnağa zırhlı idiler. Hallerine bakılırsa beyin askerleri olmalıydılar.

“Şunlara sorun bakalım” dedi Sunguroğlu, “bu kalenin kapısı nerede?”

Köse:

“Hey askerler, baksanıza” diye seslendi, “Bey konağına nereden girilir?”

Grubun kumandanı olduğu zırhındaki süslemelerden belli biri, elini kaldırıp adamlarını durdurduktan sonra:

“Kimsiniz?” diye sordu.

“Orhan Gazinin elçileriyiz. Beyinize bir çift sözümüz var. Kapıyı gösterin.”

Adam kısık bir kahkaha attı ve askerlerine doğru bağırdı: “Yakalayın!”

“Çattık” diye söylendi Sunguroğlu, “sabah sabah nasıl belâ yahu!”

Adama döndü:

"Lâf dinlesen iyi olur. Sana Orhan Gazinin elçileriyyiz den-
di. İşimiz sizinle değil, beyinizle, kapıyı gösterin.

Etraflarını sarmaya başlamışlardı. Sunguroğlu:

"Duvara" diye haykırdı.

Sırtlarını duvara verdiler.

"Ne söz anlamaz şeylersiniz hey! Beyinizle görüşmek isti-
yoruz, anlamıyor musunuz?"

Kumandan dik dik bakıyordu:

"Önce bizimle görüşeceksiniz" diye konuştu, "duvar boyu
aylak aylak dolaşmak yasaktır. Ne mâlûm elçi olduğunuz? Bel-
ki de casussunuz."

"Hadi oradan, leylek kılıklı!"

Köse kendini tutamamış, bağırmişti.

İş sarpa sarıyordu. Adamların niyeti kötüydü. Yakalama-
yı kafalarına koymuş bulunuyorlardı. Oysa Orhan Gazi'nin
Bizans İmparatoruyla anlaşması vardı. Bir Bizanslı Osmanlı
mülkünde rahatça seyahat edebileceği gibi, bir Osmanlı da Bi-
zans mülkünde rahatça seyahat edebilirdi. Fakat Yalova'da bu
anlaşma hiçe sayılıyordu, üstelik elçi olduklarını bile bile üzer-
lerine geliyorlardı. Dövüşmekten başka çare kalmamıştı. Yir-
mi zırhlı askerle dövüşmek de öyle kolay değildi. Ölüm-kalım
savaşı vereceklerdi.

"Teslim olun!"

Grubun kumandanıydı seslenen. Sesi tereddüt doluydu.
Tavırlarından endişeye düşmüştü galiba. Kıpırtısız duruşların-
dan ürkmüş müydü ne? İş sessizce halletmenin daha akıllıca
olduğunu düşünmüştü.

"Teslim olmak yazmaz kitabımızda" diye karşılık verdi
Sunguroğlu, "elçiye zeval de yazmaz. Zerre miktar erlikten na-
sibiniz varsa, bizi beyinize götürürsünüz."

"Benden günah gitti" diye gürledi kumandan, "yakalayın
şunları!"

Kılıçları kınlarından çıktı ve zorlu geçeceği başından belli bir dövüş başladı.



Arabadaki adam

SUNGUROĞLU VE ARKADAŞLARI en atak hamlelerini en arkaya saklıyordu. Düşmanlarını önce yoracaklar, iyice bunalttıktan sonra bütün güçleriyle yükleneceklerdi. Tabii o zamana kadar kılıç sallayacak güçleri kalırsa...

Sunguroğlu kara düşüncelerin ortasında vuruşuyordu. Durup dururken üzerlerine çullanmalarını iki türlü izah ediyordu. Ya gerçekten casus sanmışlardı veya beylerinden aldıkları emri yerine getirmek istemişlerdi. İhtimal, Yalova Beyi diğer bütün elçileri bu yoldan yok ediyordu.

“Kollayın brel!”

Sunguroğlu, İbrahim’in narasına düşüncelerinden sıyrıldı. Vaziyet parlak değildi. Yirmi kişi ile kılıç tokuşturmak ölümlü peşin peşin kabullenmekten farksızdı. İşin bu yanını fazla umursamıyordu. Ölümle burun buruna yaşamaktan olacak, o duyguyu iyiden iyiye benimsemişti. Ama görevini yapmıyacak, daha önceki elçilerin başına gelenleri öğrenemeyecekti.

Dört askeri safdışı ettikten sonra bir parça hızlandılar. Ku-

mandan apışmıştı. Osmanlıların yorulup pes etmelerini beklerken daha da hızlanmalarını, âdeta coşmalarını kafasına sığmıyordu.

“Bunlar yedi canlı mı be?” diye söylendi.

Bir süre bakındıktan sonra,

“Aryanos da nerelerde kaldı?” diye hayıflandı.

Köse, dizinden hafifçe yaralanmıştı. Yaralanmasıyla öfkesi başına vurmuş, kılıcı ölüm makinesi olup çıkmıştı, üst üste nâralar atıyor, önüne çıkanı kırıp geçiyordu.

“Yallah bre! Haaayt, savulun! ürün arslanlarımı!”

Köse'nin yaralanması İbrahim'i de coşturmuştu. Hele Sunguroğlu:

“Yallah breee!” diye meşhur nârasını patlatınca hızlanma gerektiğini anlamış, rakibini safdışı ettikten sonra ikincisine yüklenip kaçırmıştı.

“Haydaaa! Savulun, akıncılar geliyoor!”

Kumandan ümitsizce bakındı tekrar.

“Nerede kaldı be!” diye mırıldandı.

Tam o sırada gür bir ses bütün gürültüyü bastırdı:

“Durun!”

Kumandan alnında biriken terleri sildi:

“Oooh, hiç gelmeyecek sandım.”

Köşede dört cins atın çektiği son derece süslü bir araba duruyordu. Pencereden uzanan baş, tüylü şapkasının altında kayıptı. Bir emirle askerleri selâma durduran adamı üç arkadaş çok merak ediyorlardı. Bu yüzden, arabadan inmesini dikkatle takip ettiler. Pırıl pırıl parlayan bastonuna dayana dayana yaklaştı. Elbiseleri sirmalarla işlenmişti. İki yanında dört yalnkılıç muhafız vardı.

“Olsa olsa Yalova Rum Beyidir” diye düşündü Sunguroğlu, “tam vaktinde geldi.”

Çıt çıkmıyordu. Sadece adamın bastonunun tık takları işitiliyordu. Yaklaştı, yaklaştı ve kumandanın önünde durdu.

Kumandan, Köseye göre fazlaya kaçan bir reverans yaptı.

“Hürmetlerimi takdim ederim, efendim.”

İbrahim, gözleri faltaşı gibi açık olduğu halde kımıldamadan adama bakıyor, kim olduğunu kestirmeye çalışıyordu. İşin içinden çıkamayınca Köseye sormayı akıl etti:

“Yahu kim bu herif?”

Fakat Köse de aynı merakla kıvranıyordu.

“Nereden bileyim?”

“Sen bilmedikten sonra başka kim bilebilir ki?”

Adam kumandanın tam karşısında duruyor, küçümseyen gözlerle onu sanki yerin dibine geçirmeye çalışıyordu.

“Ne oluyor burda?”

Kumandan ezile büzüle cevap verdi:

“Şey efendim, üç yabancı gördük de, konağın etrafında geziniyorlardı. Hallerinden şüphelenip...”

Sözünü kesti:

“Size kaç kere söyledim ki, konağın etrafında dolaşan her yabancı casus değildir. Bir yol kendilerine sorsanız ya...”

“Sorduk ama...”

“Ne cevap aldınız?..”

“Orhan Gazinin elçileri olduklarını söylediler.”

“Daha ne demeye hücum ettiniz?”

Cevap beklemeden üç arkadaşa döndü:

“Affınızı dilerim, bir yanlışlık olmuş. Umarım, bundan Orhan Beye bahsetmezsiniz. Lütfen arabama buyurunuz.”



Aryanos'un konağı

ÜÇ ARKADAŞ BAKIŞTILAR. Gözlerinden uzayıp giden tereddüt çizgisi boşlukla buluştu.

“Siz kimsiniz?” diye sordu Köse.

Adam son derece nazik bir sesle,

“Oh, önce kendimi tanıtmalıyım” diye konuştu, “adım Aryanos. Yalova Beyinin yeğeniyim. Silâhşörlerine kumanda ederim. Sizden nasıl özür dileyeceğimi bilemiyorum. Lütfen buyrun, birlikte Beyimize gidelim.”

Tereddütleri dağıldı.

“Atlarımız ne olacak?” diye sordu Sunguroğlu.

“Merak buyurmayınız. Seyislerimden biri atlarımızı alıp bizim ahıra çekecek.”

Sunguroğlu Köse'ye baktı. Teklifi kabul ediyordu. Ama İbrahim'in gözlerinden hâlâ uzayıp giden bir tereddüt vardı. Buna rağmen:

“Pekâlâ” dedi, “sizinle geliyoruz.”

Şövalye “İhya ettiniz efendim” diye karşılık verdi.

Grubun kumandanı bir köşede kıs kıs gülüyordu ve:

“Şu Aryanos yaman adam doğrusu, yağdan kıl çeker gibi halletti, planı tıkr tıkr işledi yine” diye mırıldanıyordu.

Konağın avlusuna girerken Aryanos:

“Beyzadelerim” dedi, “isterseniz fakirhaneye buyrun. Bizim salaklar yüzünden yoruldunuz. Soğuk bir şeyler içer, azıcık dinlenirsiniz. Arzu ettiğiniz an beyimizin huzuruna gidersiniz.”

“Sağol” dedi Sunguroğlu, “yorgun değiliz.”

“Ama bakın, arkadaşınız yaralı.”

Köse’yi gösteriyordu. Köse’nin yüzü bumburuşuktu. Acı çektiğini belli etmemeye çalışıyordu, ama pek beceremiyordu.

“Fakirhanede arkadaşınızın yarasını sararız. Bizim ahmakların bu hatasını, bilmem nasıl affettirebilirim?”

Sunguroğlu dikkatle adamı süzüyordu. Sözlerinde, tavırlarında bir sunilik hissetmişti. Dikkatli davranmaya karar verdi. Ama Köse’yi bu halde dolaştıramazdı. Yatıp dinlenmesi lâzımdı.

En azından yarasına bakılmalı, iyice sarılmalıydı.

“Öyle olsun” dedi, “önce sizi rahatsız edelim.”

“Rahatsızlık ne kelime efendim” diye atıldı adam, “şeref verirsiniz.”

Şövalye Aryanos’un evi ev değil, bir saraydı. Eşiğini aşınca Sunguroğlu belirli şekilde tedirgin oldu. Mahiyetini kesti-remediği endişe küpüne düştü birden. Derinden soluklandı.

“Hayırdır” diye mırıldandı.

Büyük bir odaya alındılar. Şövalye Aryanos ilaç ve içecek ısmarlamak üzere dışarı çıkınca bir süre yalnız kaldılar.

“Bu iş hoşuma gitmiyor” dedi Sunguroğlu, “bir şeyler dönüyor gibime geliyor.”

“Çıkıp gidelim öyleyse” diye teklif etti İbrahim, “pisi pisine tuzağa düşmek hoşuma gitmez.”

Köse aynı fikri paylaşmıyordu:

"Haklı olsanız bile kılmıdayacak hâlim yok benim. İsterse-
niz siz gidin."

Şövalye dönünce sustular. Arkasında bir hizmetkâr vardı.
Elindeki koca tepside altın kupalar diziliydi.

Sunguroğlu kupalardan birine uzanmışken, "Şarap yor-
gunluğunuzu hemen alacaktır" diye konuştu adam.

Sunguroğlu'nun eli kaskatı kesildi. Ters ters Şövalyeye bak-
tı.

"Kalsın."

"Ama en iyi cinstir."

"Kalsın dedim. Biz şarap içmeyiz. Dinimizde haramdır."

Şövalye Aryanos uzun bir hayret nidası çıkardı:

"Yaaaa! Affedin yiğitler, bilemedim. Oysa bilmem lâzımdı.
Duymadın mı Sofokles, dinleri şarap içmelerine izin vermi-
yor. Çabuk ayran çıkar. Beyzadelerim, ayran içmenizde bir
mahzur yok değil mi?"

Cevap vermediler.

"Hekim birazdan gelecek. Merak etmeyin, arkadaşınız he-
men iyileşir. Hekimlerimiz iyidir."

Sunguroğlu tedirginliğini atmak istiyor, fakat başaramı-
yordu:

"Beye ne zaman gitmemiz münasip Şövalye? Bu iş bir an
önce halletmek istiyoruz da..."

Adamın yüzünde hissedilir bir kasılma meydana geldi.

"O kadar acele etmenize gerek yok beyzadeler" dedi, "Beyi-
miz öğle uykusuna çekilir. Hele bir arkadaşınızı tedavi ettire-
lim de sonra düşünüyoruz."

Hekim gelince konuşmayı kestiler.

Adam işinin ehline benziyordu. Köse'yi bir hayli bağırttı,
ama yarasını da bir güzel temizleyip sardı.

"Bir hafta dinlenmeli" dedi, "fena kesilmiş. Yara kemiğe
kadar gidiyor."

Sunguroğlu: “Ne dersin Köse bilâder, bir hafta yatakta kalabilir misin?”

Köse aksi aksi cevap verdi:

“Muradınız beni öldürmekse, daha kestirme yollar var. Kılıçlayın gitsin! Bir hafta yatakta çakılırsam, ölürüm, hiç başka yolu yok. Ölürüm bre!”

Hekim hiç oralı değildi.

“Ömrün boyunca sakat kalmak istemiyorsan sözümü tutarsın” dedi. “Bir hafta sonra sargıları açmaya geleceğim.”

Çıktı, gitti.

Sıkıntılı sıkıntılı bakıştılar.

“Şimdi ne olacak?” diye sordu İbrahim.



Yalova Beyi

SUNGUROĞLU DA, Köse de aynı şeyi düşünüyorlardı. Tanımadığı bir evde, hiç tanımadığı kişilerle bir hafta geçirmek Köse'nin işine gelmiyordu. Sunguroğlu ise hissettiği tedirginlik yüzünden arkadaşını bırakmaya razı olamıyordu. Ama başka bir çare de yoktu.

"Hele Yalova Beyini görelim. Söyleyeceklerimizi söyleyelim de, giderken uğrar, seni alırız" dedi Köseye. "O vakte kadar bir parça toparlanırsın."

İtiraz etmedi.

Yarım saat kadar sonra ev sahibinden müsaade istediler.

"Artık varıp Beyi görelim. Fazlaca vakit kaybettik."

Şövalye Aryanos,

"Gidelim" dedi, "ama bir vakit de orada beklememiz gerekecek. Dediğim gibi, Beyimiz bu saatler uykudadır."

"Ne yapalım, bekleriz."

"Yanınıza mutemet adamlarımdan birini katacağım. Sizi konağa götürür. Ben arkadaşınızla meşgul olurum. Hizmetini bizzat görmek istiyorum."

Vedalaşıp yanlarına katılan adamın arkasına takıldılar.

Sunguroğlu dikkatle bakınıyordu. Şehri bütünüyle beynine kazımak ister gibiydi. El memleketinde ne zaman ne olacağını bilmek zordu. Bunun için şehri tanıyabildiği kadar tanınması lâzımdı. Belki başlarına bir hal gelirdi. Öyle bir zamanda etrafı tanımak kadar faydalı birşey olamazdı. İnsan nereden kaçabileceğini bilmeliydi.

Şimdilik işler yolunda gibiydi, ama hiç belli olmazdı. Hep böyle yolunda gider giderdi de, sonunda uçurumun eşiğinde biterdi. Şimdiye kadar çok karşılaşmıştı. Bu yüzden, tedbiri elden bırakmıyordu.

Adam bir konağın önünde durdu.

“Burası” dedi, “geldik.”

İbrahim boş bulunup az daha bir hayret ıslığı öttürüyordu. Aryanos’un konağının en az üç misli büyük, beş misli süslüydü. Böylesini şimdiye kadar görmemişti. Yalova Beyi hayli zengin olmalıydı.

Aryanos’un yanlarına kattığı adam nöbetçilerle birkaç kelime konuştuktan sonra içeri girdiler. Önları uzun boylu, asık suratlı bir ihtiyar karşıladı.

“Efendim uyuyor” dedi, “bekleyeceksiniz beyzadeler.”

İbrahim’le Sunguroğlu yan yana oturdular. Aryanos’un adamı tuhaf tuhaf sırtarak izin istedi.

“Nasılsa yolu biliyorsunuz beyzadeler. Efendim büyük Şövalye Aryanos sizi tekrar görmekten mutlu olacaktır.”

Sunguroğlu kısaca:

“Geliriz” demekle yetindi.

İbrahim’le baş başa kalmışlardı. Bir süre sustular. İçinde bulundukları büyük odanın göz kamaştıran süslemeleriyle oyalandılar. Nihayet Sunguroğlu:

“Yalova Beyinin konağı böyle olunca Bizans İmparatorunun sarayı kimbilir nasıldır?” diye konuştu. “Yahu herifler yemek içmek, yatıp uyumak, süslü saraylarda oturmaktan

başka şey düşünmüyorlar. Ne iştir, anlamıyorum.”

“İçerden çürüdükçe dışardan boyanıyorlar” diye cevap yetiştirdi İbrahim. “Kuvvet görünmek için olmalı. Eminim, Osmanoğulları gelip toptan püff etseler yıkılacaklar.”

Bir saat kadar sonra nihayet uzun boylu, asık suratlı adam geldi. Yalova Beyinin kendilerini beklemekte olduğunu bildirdi.

“Beni takip ediniz beyzadeler.”

Adamın peşinden koridorları geçip, bulundukları yerden daha küçük bir odaya girdiler. Yalova Rum Beyi ince işlemeli ceviz bir tahtta oturuyordu. Yalnız çenesinde uzunca bir sakal vardı. Sakalı tamamıyla beyazdı. Yetmiş yaşlarında filân gösteriyordu.

Misafirlerini görünce güçlkle ayağa kalktı:

“Hoşgeldiniz beyzadeler. Orhan Beyin elçilerini şehrimizde görmekten memnunuz. Beyinize hürmetimiz sonsuzdur. Her ne arzuları olursa emir biliriz.”

Üç arkadaş yola çıkarken vazife taksimi yapmışlardı. Buna göre Rum Beyi ile Köse konuşacak, ne münasipse kendine has ince tavrıyla bir bir söyleyecekti. Fakat bacağındaki yara yüzünden Köse yoktu. Bütün gayret iki gence kalmıştı. Aksi gibi ne Sunguroğlu, ne de İbrahim, Köse’nin böyle zamanlarda ettiği tumturaklı lâfları etmeyi beceremezlerdi.

Sunguroğlu İbrahim’e baktı, İbrahim Sunguroğlu’na. Kısa bir sessizlik oldu. Sonunda Sunguroğlu içinden geldiği gibi konuşmaya karar verdi. “Ya devlet başa, ya kuzgun leşe. Orhan Beyin akıncısı Yalova Beyinden korkacak, çekinecek değil a!”

“Yalova Beyi” diye başladı tok bir sesle, “biz serhad eriyiz. Size münasip lisanla hacetimizi anlatacak Köse kardaşımız, gelir gelmez uğradığımız taarruz sonunda yaralanıp yatmak zorunda kaldı. Şanı yedi denizi aşmış Orhan Beyimizin sözlerini nakletmek, bizim gibi söz etmekten çok, serhadde kılıç vurmaya alışık kişilere düştü. Lâfi uzatmadan: Orhan Beyim

der ki, Yalova Beyine nicedir gönderdiğim elçilerden bir haber çıkmadı. Giden geri gelmez, ne iştir ki geri gelemesler? Yalova Beyine, elçiye zeval olmaz kaidesini hatırlatırım.”

Yalova Rum Beyinin yüzünde ve gözlerinde koyu bir hayret belirmişti. Sunguroğlu ehemmiyet vermeden devam etti:

“Beyim der ki, elçilerimin akıbetinden sual eylerim. Yalova Beyi gerçek bir bey ise sualime dosdoğru cevap versin. Yok bey değilse, beyliğimizi Yalovalılara da tasdik ettirmek üzere gelmedeyiz; vaktinde hazır olsun.”

Çoğu zaman heyecandan kabına sığamayan İbrahim’e bile bu sözler fazlaca dik ve ağır geldi. Endişeyle Rum Beyinin yüzüne baktı. Yüzünde öfkeden çok hayret gördü. Sunguroğlu’nu dinledikçe renkten renge giriyordu. Nihayet titremeye başladı ve kendini ceviz tahtına attı.

“Olur şey değil” diye söylendi. “Beyzadeler, ağzından çıkanı kulağınız işitiyor mu? Beni elçi teatisi kaidelerine riayetsizlikle suçluyorsunuz. İsa şahittir ki, asla böyle birşey yapmadım. Kime sorarsanız sorunuz.”

“Peki, siz yapmadınızsa kim yaptı? Neden adamlarınız durup dururken üstümüze saldırdı. Şövalye Aryanus yetişmeseydi, şimdi belki de burada olmayacaktık. Belki de yirmi adamınızı kaybedecektiniz. Bu yüzden can arkadaşımız Köse yaralandı.”

Rum Beyi inler gibi mırıldandı:

“Yine mi Aryanos?”

Sunguroğlu yavaş yavaş meseleyi anlıyordu. Rum Beyinin tavrı galiba samimiydi. Aryanos’un adı geçtiğinde yüzü belirli şekilde buruşmuş; o herifin adından da, kendisinden de hoşlanmadığını göstermişti.

“Şövalye Aryanos, çok yakınınız olduğunu söyledi.”

Rum Beyi tükürür gibi:

“Aryanos ha, o mu söyledi bunu? Vakıa yeğenim olur. Olur ya, böylesi düşman başına!”

Yabancıların önünde fazla ileri gittiğini düşünmüş olacak ki sustu. Bir süre koltuğun kolluklarını mıncıkladı. Sonra:

“İnanın, haberim yok” diye konuştu, “Orhan Bey şayet elilerim dönmedi diyorsa dönmemiştir. Buna bütün kalbimle inanıyorum. Fakat buradan her Osmanlı elçisi elini kolunu sallayarak çıkmıştır. Bundan emin olmalısınız.”

“Yani işin içinde başka işler mi var, demek istiyorsunuz?”

Başını iki yana salladı.

“Aryanos ha!” diye mırıldandı tekrar.

Başını kaldırdı, gözlerini Sunguroğlu’nun gözlerinden kaçırarak,

“Orhan Beyden özür diliyorum. Sağ salım istediğiniz yere varıncaya kadar bir müfreze size refakat edecektir. Hey, nöbetçiler!”



Uğursuz mektup

ŞÖVALYE ARYANOS'UN KONAĞI önünde askerleri durdurdu. İçeri girdi. Aryanos evde yoktu. Oysa yanında kalıp Köse'ye bizzat bakacağını söylemişti. Acele bir işi çıkmış olacaktı. Fakat şu adamlar neden öyle sırtıp bıkıyorlardı yüzüne?

"Arkadaşımı alıp gideceğim" dedi dik dik, "onu buraya getirin."

Aryanos'un hizmetkârlarından biri ellerini iki yana açarak:

"Efendi ile beraber çıktılar" dedi.

Sunguroğlu birden anlayamadı:

"Arkadaşınız bizim efendi ile birlikte az önce konaktan ayrıldılar. Bizim efendi size verilmek üzere şu mektubu bıraktı."

Bir mektup uzattı.

Sunguroğlu mektubu alélâcele açtı.

Kısa yazılmıştı.

“Arkadaşını dünya gözüyle görmek istiyorsan yanındaki delikanlı ile birlikte içmelere gel. Üç kavaklarda bekleyeceğim. Aklın varsa bunu gizli tutar ve bir deliliğe kalkışmazsın.

Dostun Şövalye Aryanos.”

Mektubu katlayıp cebine koyduktan sonra:

“Oyun başladı” diye geçirdi içinden, “Alçak herif, Köse’yi kaçırdı. Bunu onun yanına bırakırsam.”

Yüzgeri döndü. Tavrındaki perişanlığı gören İbrahim’in yüreği ağzına gelmişti. Usulca yanına sokuldu:

“Ne oluyor, hani ya Köse?”

Tek kelimeyle cevap verdi:

“Kaçırıldı!”

İbrahim’in beynine yıldırım düştü sanki, aptallaştı ve sendeledi.

“Ne diyorsun?”

Sunguroğlu atına bindi.

“Sür” dedi, “sonra anlatırım.”

Hududa kadar dörtünal sürdüler. Askerleri geri gönderdikten sonra İbrahim’e konuyu açtı. Bir mola vakti kadar bekleyip geri döndüler.

“Dosdoğru içmelere gidiyoruz. İbrahim, hadi yallah!”

Atlar şaha kalktı.

Biraz sonra yağmur bastırdı.

Çıplak arazide sığınabilecekleri bir yer de yoktu. Sırılsıklam yola devam ediyorlardı. Akşam da çöktü çökecekti.

“Bir yerde yağmurun geçmesini beklersek hiç fena olmayacak” diye fikrini söyledi İbrahim, “atlar çok hırpalandı.”

“Nerede mola verelim diyorsun? Görünürlerde bir şey yok ki.”

İbrahim, çenesiyle yol boyunu işaret etti:

“Yolumuzun üstünde bir köy var.”

“Yabancıardan hoşlanırlar mı dersin?”

“Bir deneriz.”

Sunguroğlu cevap vermedi. İbrahim doğru söylüyordu. Bu yağmurda yol almak çılgınlıktı. İşleri ne kadar acele olursa olsun, bir süre dinlenmeliydiler.

İlk evlerden birinin avlusunda durdular.

“Kapıyı çal bakalım can kardaşım, Yalova köylüklerinde merhametin kertesini nicedir görelim.”

İbrahim kapıyı tıkırdattı. On yaşlarında bir çocuk açtı. İki arkadaşı görünce bağıra bağıra içeri kaçtı. İçeriden telâşlı sesler geldi. Biraz sonra ise yaşlı bir adam belirdi.

Ellerini oğuşturarak:

“Ne isterseniz alın, ama canımıza dokunmayın” diye yalvardı. “Biz kendi halinde köylüleriz. Kimseye bir kötülüğümüz yok. Ne olur, bağışlayın!”

İbrahim şaşkın şaşkın Sunguroğlu’na baktı. Sunguroğlu attan inmiş, kapıya yaklaşmıştı. İhtiyarın endişesine bir mana veremiyordu. O da İbrahim kadar şaşkıındı.

“İki garip yolcuyuz” diye konuştu, “yağmurdan korunmak için başımızı sokabilecek bir damaltı arıyoruz. Sizi fazla rahatsız etmeyiz.”

İhtiyar birden rahatladı.

Âdeta kollarını açarak:

“Safalar getirdiniz” diye bağırıldı, “buyrun buyrun.”

O telâştan sonra bu seviç neyin nesiydi? İki arkadaş bir türlü anlayamıyorlardı. İhtiyar ise sevinçten oynayacak haldeydi.

İçeriye doğru avazı çıktığı kadar bağırıyordu:

“Yalova Beyinin haydutları değilmiş, iki yolcuymuşlar.”

Sunguroğlu:

“Bir şeyler dönüyor, ama haydi hayırlısı...”

İhtiyar ev sahibi tekrar iki arkadaşına döndü:

“Osmanlı olduğunuzu ilk bakışta nasıl da anlayamadım. Bağışlayın. Yüreğimiz korkunun bin türlüyle öylesine dopdolu ki, her gördüğümüzü haydut sanıyoruz. Atlarınızla to-

runum Rudos meşgul olur. Gel buraya torun, korkma, bunlar Beyin haydutları değil. Őu atları gördün mü, gördüm de bakalım encik.”

“Gördüm Yakos Dede.”

“Her taraflarını ova ova kurutacaksın. Bir damla ıslaklık göreyim de bak, kulağını çeke çeke gökyüzünde merdiven yapmaz mıyım? Yaparsın de encik.”

ocuk gülüyordu. Belli ki dedesinin Őakalarına alışıktı:

“Yaparsın Yakos Dede.”

“Vire hâlâ dikilir misin, koştur!”

Ensesinden tutup sırtına bir Őaplak indirdi. ocuk atları ahıra çekerken:

“Benim torun iyidir, ama biraz tembelcedir” dedi, “Őaplak yemeden Őuncaęızdan buncağıza adımını atmaz. Gelin, içeri gelin.”

İçerde biri yaşı, ikisi genç üç kadın vardı. İhtiyar bir el iőa-retiyle ocakbaşıdan onları savdı.

“Geçin Őöyle ocakbaşına” dedi, “kurulanın bir güzel. Aklı-nız atlarınızda kalmasın. Rudos iyi bir seyistir. Attan anlar. Karnınız atır her halde.”

“Yok” dedi Sunguroğlu acele ile, “a değiliz sağol. Yağmur geçene kadar sığınalım dedik. Sizi de rahatsız ettik.”

“Ne rahatsızlığı, memnun olduk memnun. Kapı alındı-ęında yüreğim ağzıma dayandı vire; geldiler, yine geldiler sandım da d kesemi atlattım. Hayrola, nereye böyle? Şey, ister-seniz cevap vermeyin.”

“Gizlimiz saklımız yok” dedi Sunguroğlu, “içmelere kadar gideceğiz. Bir dost ziyareti. Kusura bakmazsan, kimden bu ka-dar korktuğunuzu anlamak isteriz. Onlar onlar dediğin kim-ler?”

İhtiyar korkuyla bakındı.

“Yalova Beyinin adamları” dedi, “ortalığı kasıp kavuruyor-lar.”

“Olur şey değil! Yalova Beyi kendi halkına niye zulmet-sin?”

Ellerini iki yana açtı:

“Bilir miyim, ediyor işte...”

Gözleri buğu tutmuştu. Neredeyse ağlayacaktı. Karşlarına çöktü:

“Oğlum vardı” diye başladı, “güçlü kuvvetli, tuttuğunu koparır bir delikanlıydı, Rudos’un babası. Gözlerimin önünde döve döve öldürdüler.”

“Neden?”

“İnsan öldürmek için sebep çok genç yiğidim. Hele Beyin adamları istediler mi, sebebini şıp diye uydururlar. Güya oğlum vergi borcunu ödememiş. Oysa ödemişti, adım gibi biliyorum. Ödemişti ya bir başka hatası vardı. Adamlar daha önce geldiklerinde direnmişti. Sen misin direnen! Bağlayıp yatırdılar ve kırbacla döve döve öldürdüler.”

“Alçaklık bu!”

“Hem de nasıl. Beni öldürselerdi keşke. Beni öldürselerdi de oğluma ilişmeselerdi. Dört nüfus, ihtiyar başıma kaldı. Bir de dul ile bir de yetim cabası. Neyse dertlerimle başınızı ağrıtmayayım. Sizin ellerde bir dostum var, bilir misiniz? Yaman yiğittir. Adına Akçakoca derler.”

Afalladılar birden:

“Akçakoca’yı tanır mısın?”

“Hem de nasıl tanıma! Hayatımı kurtardı benim. İstemedi, ama borcumu ödemek için iki yıl at uşaklığı ettim. Belki bu yüzden Osmanlıları pek severim.”

Sesini büsbütün alçalttı:

“Ne zaman geleceksiniz ha, ne zaman? Beklemekten bir hal olduk. Geldiler gelecekler diye sabrede sabrede sabırtaşımız çatladı. Gelecekseniz gelin vire, gayri gelin ha. Kurtarın Yalova’yı Şu zalimin elinden, kurtarın ha.”

Gözyaşları yanaklarında salkımlanıyordu.

“Biraz daha anlatsana” dedi Sunguroğlu, “Şu Beyin adamlarını diyorum. Neler yapıyorlar?”

Dişlerini sıkı:

“Yaptıkları haydutluktur dersem anlar mısınız? Sizin ellerde böyle işler dönmediğinden anlayamazsınız, öyle ya. Düpe düz haydutluk. Gündüzdü, geceydi demeden evlerimizi basıyorlar, sürülerimizi götürüyorlar, herşeyimizi talan ediyorlar. Haydutluk dedik ya, tarife nasıl sığdırmalı!”

Sunguroğlu’nun kafasında bazı şeyler dönüp duruyordu. Fakat bir türlü sıraya koyup neticeye varamıyordu. Mutlaka bir terslik vardı.



Neler dönüyor?

BİR TERSLİK OLDUĞUNDAN EMİNDİ, ama nerede olduğunu kestiremiyordu. Rum Beyi gördüğü, bildiği kadarıyla bazı şeylerden habersiz bulunuyordu. Ya son derece usta bir yalancıydı veya mülküne hüküm getiremeyecek kadar acizdi. İkinci ihtimal aklına daha çok yاتیyordu. Konağın kapısını ararken uğradığı saldırıya Rum Beyi nasıl da şaşırmış, kaç ke-re Aryanos adını korku, nefret karışımı mırıldanmıştı.

İhtiyara anı bir soru sordu:

“Şövalye Aryanos’u tanır mısın?..”

“He” dedi ihtiyar, “herkes kadar tanırım. Görmüşlüğüm yok, ama duymuşluğum var. Herkes onu sever ve sayar. Beyin haydutlarından çoğunlukla bizi o kurtarıyor. Beyin adamları bizi basınca Şövalye Aryanos’un adamları da beyin adamlarını basıyor. Tek dayanağımız şimdilik o. Aryanos, Beyi devirsin veya Osmanoğulları Yalova’ya gelsin diye beklemedeyiz.”

Sunguroğlu’nun kafasında beliren ihtimaller yavaş yavaş

düzene girmeye başlamıştı. Bu Aryanos doğrusu iyi bir hilebazdı. İhtiyarın anlattığı ile Köse'yi kaçıran aynı Aryanos ise, adam Yalova Beyini devirmeyi kafasına koymuş, bütün oyunları buna göre tezgâhlanmıştı. Büyük ihtimalle Osmanlı elçilerini de öldürtüyordu. Ama Yalova Beyini devirmekle bunun ne gibi faydaları olabilirdi? Bilmiyordu. Fakat öğrenmeye çalışacaktı. O sırrı çözdüğü an Aryanos'un foyasını da meydana çıkarmış olacaktı. Şimdilik ihtiyardan koparabildiği kadar bilgi koparmalıydı.

"Ben de Aryanos'un köylülere yaptığı iyilikleri duydum. Lâkin bu işi nasıl becerebildiğim hâlâ anlayamadım. Doğrusu Beyin adamlarıyla dövüşü göze almak az şey değildir. Alimalah, Beyin kulağına gider diye korkmaz mı?"

"Hayır korkmaz. Niçin korksun, Yalova Beyinin askerlerine yakın adamı var bizim Aryanos'un. Gerekirse savaşabilir. Ama kan dökülsün istemiyormuş. Niyeti bütün köylülerle birlikte o işi yapmak."

"Hangi işi" diye sordu saf saf.

İhtiyar gülümsedi:

"Yalova Beyini devirme işini. Böylece fazla kan akmayacak. Bütün halk çekilmesini isteyince Nikolas çekilmek zorunda kalacak."

Her şey yavaş yavaş açılıyordu.

"Peki Şövalye Aryanos başkaldırdığında Yalova Beyi Bizans İmparatorundan yardım istemez mi?"

"İstesin isteyebildiği kadar. Köylü milleti bir heyet düzüp İmparatora durumu anlatır. Bunu yapmaya hazırız. İmparator, Yalova Beyinin kara kaşlarına aşık değil ki. Halkın istediğini bey yapar, olur biter."

"Anlıyorum."

Birden çocuksu bir sesle ürperdiler:

"Geliyorlaaar dedeeeee!"

İhtiyar ürkek ürkek,

“Onlar” dedi, “yine geliyorlar, Yalova Beyi Nikolas’ın haydutları.”

Kapıya koştular. Atlı kişi avluya girmişti. Athydlılar. Rudos korkuyla eşiği aşip dedesinin arkasına saklanmış, nefretle gelenlere bakıyordu. Sunguroğlu çocuğun haline acıdı:

“Korkma” dedi, “hiçbir şey yapamazlar.”

Çocuk dişlerinin arasından:

“Yaparlar” dedi, “babama yaptılar, biliyorum.”

Altı atlı. Altısı da sırtkan. Avını görmüş sırtlan gibi sinsi ve vahşi. Islak elbiselerinin içinde kas katı.

Sunguroğlu ile İbrahim’e bir süre baktılar. Sırtıkları genişledi. Demirkırı ata binmiş pos bıyıklı olanı hafiften tepikledi atını. Birkaç adım daha yaklaştı.

“Haay haaay” diye güldü birden, “şu Osmanlı çakalları ne arıyor topraklarımızda?”

Sunguroğlu’dan önce İbrahim atıldı:

“Arslanları diyeceksin tarla faresi, peki sen ne arıyorsun?”

Adamın yüzü kasım kasım kasıldı.

“Kendine gel bakalım, Beyin askerleri karşısında olduğunu unutma. Yalova Beyimiz sizin Orhan’ı seys diye ahırına sokmaz. Şimdi yıkılın karşımdan!”

Kendisi için neyse ne, ama Orhan Gazi için ileri söylenmesi kanını tutuşturdu. Sunguroğlu’nun engellemesine kalmadan atıldı. Kaşla göz arasında adamın bacağına yapıştı ve bir çekişte atından alıp yere yıktı. Çekti kılıcını, gırtlığına bastı.

“Hadi bakalım tarla faresi. Deminki sözü tekrarla.”

Sunguroğlu hariç hepsi şaşkınlık içinde bakakalmalardı. Bu kadar anı bir hareketi hiçbiri beklemiyordu. Daha doğrusu, böyle bir işin bu hızla yapılabileceğine inanamıyorlardı.

“Bırak” diye homurdandı adam.

“Bırakırım. Lâkin bir tarla faresi olduğunu söylemen şartıyla. Bir de çömezlerini alıp gidersen.”

“Bırak dedim!”

“Bırakmam. Bırakmamaktan başka gırtlığından nefesletirim. Bizim elleri bilir misin sen, vakitsiz öten horozu ne yaparlar bakalım? Keserler ıslak sıçan. Söylediklerimi aynen tekrarlamazsan yapacağımı bil diye demekteyim.”

Adam hücum emri verebilirdi, ama o emirle kendi ölüm fermanını da imzalamış olurdu. Boğazına batmak için sabırsızlanan Osmanlı kılıcı en küçük kıpırtıda hareketlenirdi. Bunu hesapladığından hücum emri veremiyordu. İstenilenleri söylemekten başka çaresi yoktu.

“Tamam” dedi, “bırak ki söyleyeyim.”

“Yok, ben pazarlığa gelemem. Önce söyle, sonra bırakayım.”

“Ben” dedi yutkundu.

“Evet sen?”

“Ben bir tarla faresiyim. Artık bırak!”

İbrahim eğilip adamın kılıcını aldı.

Sunguroğlu diğerlerine döndü:

“Kılıçlarınızı yere fırlatın bakalım.”

Bakiştikten sonra razı oldular. Kılıçlarını yere fırlattılar.

“Şimdi de defolun gidin. Reisinizi azıcık aramızda kalacak. Onunla konuşacaklarımız var.”

Arkalarına bakmadan atlarını mahmuzladılar.

“Durun” diye inledi adam, “beni bırakmayın.”

“Dırlanma” diye çıkıştı İbrahim, “seni duyamayacak kadar uzaktalar. Şimdi kalkabilirsin. Kalk ve uslu uslu eve gir.”

“Söz vermiştiniz.”

“İllâ velâkin, vaktini saatini vermemiştik. Bırakacağız dedikse bırakacağız. Tabii, soracaklarımıza dosdoğru cevaplar verirsen...”

İçeri alıp ocak başına çökterttiler.



Aryanos'un oyunu

SUNGUROĞLU KESTİRMEDEEN gitmek istiyordu. Adamın bir şeyler bildiğini sanıyordu.

"Niye köylere saldırıyorsunuz?" diye sordu. "Ama doğru cevap ver. Bak şu yanımdakini görüyor musun, adına İbrahim derler, yumrukları meşhurdur. Her yalan sözüne mukabil İbrahim'den bir yumruk yiyeceksin. Ona göre konuş."

Adamın gözleri ateşin lavına dikiliydi. Kıvrımlanıp yayımlanmasını seyreliyordu. Sunguroğlu'nu sanki duymamıştı.

"Cevap versene bre" diye gürledi İbrahim. "Ustamı duyduğun, dosdoğru cevap versene."

Ağır ağır başını döndürdü.

"Beyin emri" dedi.

Der demez İbrahim'in okkalı tokadı yanağında şakladı.

"Bir dahaki sefere yumruğunu tadarsın. Düzgün konuş."

Yüzü ateşin yalınlarına değmiş gibi yanıyordu. Aksi aksi İbrahim'e baktı.

"Sözlerim doğrudur" dedi.

Ve İbrahim'in yumruğunu başının ta tepe yerine yedi. Yana devrildi.

"Doğrusu gelsin! Yoksa bittin belle bre."

Dirseğine dayanarak doğruldu. Artık gözlerinde korku vardı. Pelte bağlamış bir sesle:

"Şövalye Aryanos'un emri" diye konuştu, "saldırın diyor saldırıyoruz."

"Şu üstünüzdeki asker libası nedir?"

"Mahsustan böyle giydiriliyoruz. Gören Beyin askeri san-sın diye."

İhtiyar Yakos duyduklarına inanamıyordu. Akı bollaşan şaşkın gözlerle adama baka kalmıştı.

"Vay canına" diye söylendi, "demek böyle..."

"Çoktan tahmin etmiştim" dedi Sunguroğlu. "Bu Aryanos denen soysuz beyliğe konmanın arkasında. Eminim, elçilerimizi haklayan da odur. Böylece bizi de Beyin aleyhine kışkırtıp düşman etmek ve dört yandan işi kafeslemek ister. Vay domuz soylu! Hazırlan İbrahim."

İhtiyara döndü:

"Her şey için teşekkür ederim. Bu adamı ev ev dolaştırmalısın. Bize anlattıklarını köylüye de anlattırmalısın. Hiç kimse Aryanos'a kanmamalı."

İbrahim olan bitenden pek bir mânâ çıkaramamıştı. Bir ona, bir buna bakıyor, işin içyüzünü anlamaya çalışıyordu. Sunguroğlu bunu fark etmekte gecikmedi.

"Şimdi yürü" dedi, "atlara. Yolda herşeyi anlatırım."

"Her zaman böyle söylersin, ama bir yol tutup anlatmazsın. Merak deryasında az mı boğdun beni?"

"Bu sefer öyle olmayacak" dedi sırtını sıvazlayarak, "hadi bakalım atlara."

Küçük Rudos çoktan atları eğerleyip ahırdan çıkarmıştı. Yağmur da yağmıyordu artık. Yollarına rahatlıkla devam edebilirlerdi.

Gitmeden önce Sunguroğlu, Yakos Dedeye döndü:

“Herife sözümüz var” dedi, “işin bittikten sonra sal gitsin. Suçlu bunlar değil, Şövalye Aryanos’tur. Şimdi hesabını görmeye gidiyoruz.”

İhtiyar Yakos’la torunu el salladılar.

“Yolunuz açık olsun beyzadeler” diye bağırdı Yakos, “dile-
rim bu iblislerden bizi kurtarabilirsiniz.”

Atlarını mahmuzladılar.

İbrahim sabırsızlanıyordu.

“Anlatmayacak mısın? Heriflerin derdi ne? Neden Şövalye Aryanos adamlarını asker kılığına sokup köylere saldırtıyor? Hadi onu anladık diyelim, ardından şövalyenin adamlarınız diyenler çıka gelip niçin diğerlerini basıyor? Bir karışık iş ki...”

“Karışık gibi, ama değil” diye cevap verdi Sunguroğlu, “Aryanos çok kurnaz biri. Adamlarının bir kısmını Yalova askeri kılığına sokmuş, köylere saldırtıyor. Ardından kendisi onlara saldırıyor. Böylece köylü, Şövalye Aryanos’u ve adamlarını bir kurtarıcı gözüyle görmeye başlıyor.”

“Vay namussuz! Köylüyü kendi tarafına çekip Yalova Beyliğine kurulacak ha! Heriflerin ikbal için yaptıklarını duydukça midem bulanıyor.”

Bir ırmak kıyısında gidiyorlardı.

“Şuracıkta ikindiye eda edelim İbrahim. Yolumuz uzayacağına benziyor.”

Irmaktan abdest alıp namaz kıldılar. Tam tekrar ata binmeye hazırlanıyorlardı ki, Rumca bir ses dere boyu yankılandı:

“Davranmayın!”

İbrahim beş kişi saydı. Sunguroğlu heriflerin birdenbire nereden çıktıklarını düşündü. Galiba namaz kılmalardan faydalanıp sokulmuşlardı. Artık bunu kestirmenin bir faydası yoktu. İş kılıçlara düşeceğe benzerdi.

“Bunlar ihtiyar Yakos’un avlusundan kaçanlar” diye fısıldadı İbrahim, “orada yapamadıklarını burada yapmayı deneyecekler.”

“Ve yine pişman olacaklar” diye ilâve etti Sunguroğlu.

Adamlara döndü:

“Ne istiyorsunuz?”

“Biliyorsunuz” dedi içlerinden biri sırtarak, “köyde gafil avladın bizi. Burada ise gafil avlandın.”

“Size öyle geliyor orman çakalları!”

“Beşe karşı ikisiniz. Kılıçlarınızı atın da düşün önümüze. Hakkındaki kararı efendimiz verir.”

“Efendi dediğin sakın Aryanos köpeği olmasın. O uyuzu biz de görmek istiyoruz. Arkadaşımızı kaçırmanın hesabını sormak için...”

Adam bir kakhaha attı:

“Bütün Osmanlılar böyle palavracı mıdır?”

“Yaklaşırsan yakından tetkik fırsatını bulursun. Hadi gel.”

Dört koldan yaklaşılmaya başladılar.

Sunguroğlu ağır ağır kılıcını çekti. Her zamanki gibi İbrahim’le sırt sırta verdiler. İbrahim gülümsedi. Nedense Sunguroğlu’nun arkasında olduğunu bilmek onu rahatlatıyordu. Arkasında tek kişi değil de binlerce kişilik bir ordu var gibi geliyordu.

“Hava kararmadan işi bitirmeliyiz. İbrahim, pek dur! Kendini oynaşa kaptırma. Köse bizi bekler.”

“Kösesiz kılıç sallamanın da bir tadı olmuyor ki Beyim. Şimdi ne haldedir kimbilir?”

Köse’nin içinde bulunduğu durumu hatırlamak, iki arkadaşın kinini biley taşma tutmuş gibi sivriltilti. Sunguroğlu dere boyunu velveleye salan bir nâra attı:

“Haydaaa breee, yallah!”

İbrahim’in sesi perçini çaktı:

“Savulun, akıncılar geliyooor!”
Kılıçlar tokuştu.



Vursana bre!

İKİ OSMANLI AKINCISININ pervasızca ve tereddütsüz dövüşü kabul etmeleri, Aryanos'un adamlarını şaşırtmıştı.

Hareketlerine bir tereddüt sinmişti. Kılıçları isabetle kullanmıyorlar, vaktinde korunup vaktinde saldıramıyorlardı.

Buna karşılık Sunguroğlu ile İbrahim her zamanki gibi kararlı, atak ve usta idiler. Rakiplerinin açıklarını anında yakalıyor, o açıklardan girip neticeye varıyorlardı.

İlk hamlede ikisi yere serilmişti. Buna rağmen Sunguroğlu memnun değildi:

"Kendini oynasa verdin ha İbrahim Can, ağırdan almaya başladın. Vursana bre!"

Doğruydu. İbrahim kılıç vurmaya bir sanat haline getirmişti. Oyun yapmadan edemiyordu. Bu da zaman alıyordu. Oysa kaybedecek tek saniyeleri dahi yoktu. Hava kararmadan içmelerde olmaları lâzımdı.

Sunguroğlu'nun ikazını yerinde buldu. Hızlandı birden. Şaşkına dönen iki rakibinden birinin kılıcını uçurdu. Bir tek-

me ile adamı dereye yuvarladı. Ardından namlı kahkahasını attı:

“Kurbağaya bak Beyim, kurbağaya!”

Bu arada Sunguroğlu da son rakibini haklamış, tıpkı İbrahim gibi suya yuvarlamıştı.

“Kurbağana bir arkadaş da benden İbrahim Can, yalnızlık çekmesin diye...”

Sonuncu haydut bağıra bağıra kaçarken takıldı ve boylu boyunca yere kapaklandı.

“Yakala İbrahim” diye bağırды Sunguroğlu.

“Merhamet beyzadem...”

“Tüh” diye tükürdü İbrahim, “yahu Beyim, bunların yarı ömrü kalleslikle, yarı ömrü yalvarmakla geçiyor galiba. Yine midem bulanmaya başladı. Al, ne yaparsan yap.”

Adamın ellerini arkasına bağladıktan sonra atına bindiriler.

“Bize yolu göstereceksin sırtlan soylu! En kestirme yoldan efendine götüreceksin. Hadi bakalım.”

Atlarını dere boyu sürdüler.

Yorucu bir yolculuktan sonra içmeler mevkiine yaklaşmışlardı. Güneş batmak üzere bulunuyordu. Yanlarındaki haydu-tu bir ağaca sıkıca bağlayıp yola devam ettiler.

“Sabahın açmasını beklersek iyi olurdu” diye teklif etti İbrahim, “bilmediğimiz arazide kolay pusuya düşürürler.”

“İstedğim de bu ya” dedi Sunguroğlu.

“Nasıl yani, pusuya düşürülmek mi istiyorsun?”

“Elbette. Başka türlü Şövalye Aryanos'u bulmanın imkânı var mı? Herif sandığım kadar kurnazsa, çoktan olanı biteni öğrenmiştir.”

“Kuzu kuzu avucuna düşeceğiz demek.”

“Pek kuzu kuzu düşeceğiz sayılmaz. Düşer gibi yapacağız.”

İbrahim yine de anlayamadı, ama sormadı. Köse yanlarında olsaydı bu kadar soruya bile kahkahayı patlatır, kendisini

geri zekâlılıkla suçlardı. Nasıl da burnunda tütüyordu. Yanlarında olsa da keşke, istediği kadar alay etseydi. Müstehzi gülüşünü, sakalından kıllar koparışını öyle bir özleme özlemişti ki...

"Bir an önce Köse'yi bulmaktan başka derdim yok" diye konuştu dışlerinin arasından. "Şayet kılma halel gelmişse elimden çecekleri var"

"Al benden de o kadar İbrahim Can. Kösenin kılına halel gelmişse vay hallerine!"

Bakındı:

"İçimde gözetlendiğimize dair bir his de yok, ama belli olmaz. Her an meydana çıkabilirler. Şimdi kulaklarını aç ve beni dinle:

Yola devam edip şu karşıda görünen üç kavaklara gideceksin. Ben ardın sıra gizliden takip edeceğim. Nereye götürüldüğünü öğreneceğim. Gerisi kolay."

Gözlerini arkadaşının göz bebeklerine çaktı:

"Bana güveniyor musun?"

İbrahim âdeta hiddetle bağırdı:

"Ne demek oluyor Beyim, böyle sual açılır mı? Ömrüm bilah güvenmedim mi? Birbirimize daima güvenmedik mi?"

"Öyleyse dediğimi yap ve endişelenme. Allah yardımcın olsun."

"Allah senin de yardımcın olsun Beyim."

Atını sürdü.

Sunguroğlu, arkadaşının arkasından uzun uzun baktıktan sonra,

"Tehlikeli bir oyun" diye mırıldandı, "arkadaşlarımı kaybersem ömrüm boyu kendimi affedemem. Fakat başka çare de yok. Ah, Aryanos iti, bir elime geçirirsem seni..."

İbrahim alaca karanlıkta silinmek üzereydi. Ağır ağır atını hareket ettirdi. Sık ağaçlığı kendine siper ede ede takibe başladı.

Birkaç dakika sonra dört atlı tarafından İbrahim'in kuşatıldığını gördü. Etrafta başka kimse olup olmadığını öğrenmek için bir süre bekledi. Başka kimse yoktu. Öyleyse harekete geçebildi.

Plânını iki ihtimale göre hazırlamıştı. İbrahim'in etrafını saracak olanlar kalabalık olursa takip etmekle yetinecek, arkadaşının götürüldüğü yeri öğrenecekti. Kalabalık olmazlarsa saldırıp haklayacaktı. Gerisi Allah Kerim'di.

İbrahim planın kalan kısmını bilmediği için teslim olmaya hazırlanıyordu. Ama teslim olmak çok gücüne gittiği için hayli yavaş hareket ediyordu. Sunguroğlu'nun gür sesi akşamın alacasını yırtınca tavrı değişti.

"Yettim İbrahim Can, davran!"

Dört atlıya teslim etmek üzere sıyrıldığı kılıcın kabzasını sıktı ve davrandı:

"Savulun bre!"

Adamlar afallamışlardı. Uslu uslu kılıcını vermeye hazırlanan İbrahim'i şimşek gibi çakar, önüne geleni yıkar görünce fena halde tereddüde düştüler. Aryanos, adamları canlı istiyordu. Mukavemet etmeyeceklerine dair teminat bile vermişti. Fakat şu hal Aryanos'u yalanlıyordu. Yoksa Aryanos kendilerini bir tuzağa bile bile mi düşürmüştü? Yapmadığı iş değildi ki. Zaman zaman hareketlerinden kuşkulandığı adamlarını pusuya düşürüp öldürttü.

"Lânet olsun" diye bağırdı dört kişinin kumandanı, "asılın kılıçlarınızı!"

Kılıçlarına asılmışlardı, ama korkunç bir fırtınaya karşı uzun müddet dayanamayacaklardı. Bunu kendileri de biliyorlardı.



Rossini diye biri

KILIÇ ŞAKIRTILARI TEPELERDE YANKILANIYORDU. Çeliklerin çarpışmasından çıkan kıvılcımlar alaca karanlıkta yıldız böcekleri gibi uçuşuyorlardı.

İkisini Sunguroğlu hakladı, birini de İbrahim. Sona kalan subay kılıklı haydut kılıcını yere çaldı:

“Teslim!”

“Geç kaldın, çakalların başı!”

İbrahim böyle demiş ve hınçla kılıcını kaldırmıştı, ama Sunguroğlu onu sözle kaskatı durdurmasını bilmişti:

“Dur!”

Eli havada kala kaldı.

“İzin ver, kellesini alayım Beyim.”

“Teslim olduğunu görmekte değil misin İbrahim Can? Teslim olana kılıç üşürmek törelerimizde var mıdır?”

“Ama yiğidim, bu heriflere töre filân vız gidiyor. Yiğitlikten zerre kadar anlamıyorlar. Onun durumuna düşseydik, emi-

nim, atının kuyruğuna bağlar, yol boyu bizi sürüklerdi.”

“Olsun. Biz farklıyız. Farklı olduğumuz içindir ki daima kazanıyoruz. İndir o kılıcı.”

Adam neredeyse ağlayacaktı. Şimdiye kadar Yalova civarında ve Bizans illerinde görmediği bu tablo onu duygulandırmıştı. Ellerini ovuşturdu önce, yetinmedi, atından inip diz çöktü:

“Size minnettarım beyzadeler.”

İbrahim şaşkıncı:

“Ne yapıyor bu?”

Sunguroğlu:

“Duygularımı ifadeye çalışıyor.”

“Tüh bre! Nedense kalabalık olduklarında duygusuzlaşırlar da, yenildiklerinde daima böyle davranırlar. Bizi paralamak için kimbilir neler düşünüyor.”

“Sen de çok şüphecisin.”

Adama döndü:

“Adın ne senin?”

Adam yutkundü. Korkuyla inceleyen sesiyle adını söyledi:

“Rossini.”

“Bizanslı değilsin galiba.”

“Hayır. Venedikliyim.”

“Ama Aryanos’u tanıyorsun.”

“Evet.”

“Aryanos, namussuzun tekidir Rossini. Sen Venedikli halinle niye ona hizmet etmektesin?”

“Para veriyor, çok para. Yalnız Venedikli değil, emrinde yetmiş iki buçuk milletten insan var. Para için yanındayız.”

“Tüh” dedi İbrahim yine, “bunlar mertlik nedir, vatan nedir bilmezler demez miyim yığidim. İzin ver de...”

Rossini korku dolu gözlerini İbrahim’e dikti:

“Onun da kalbinde merhamet olduğundan eminim” diye

konuştu, “ama beni öldürmek istemekte haklı. Onu yakalayıp Şövalye Aryanos’a götürecektim.”

“Boş ver şimdi. Aryanos’un yerini biliyor musunuz?”

“Evet, sizi ona götürebilirim istiyorsanız.”

Sunguroğlu göz ucuyla İbrahim’e baktı:

“İstemez olur muyuz? Hele arkadaşım can atıyor. Aryanos’la kapatması gereken bir hesabı var da, bu yüzden acele eder. Peki söyle bakalım, Aryanos’un elinde bir Osmanlı elçisi var mı?”

“Hangisini sorduğunuzu bilmiyorum ki...”

“Ne demek hangisi? Elinde kaç Osmanlı elçisi var?”

Adam ağır ağır doğrulduktan sonra ellerini boşlukta salladı:

“Çok. Dört mü, beş mi ne? Sayısını tam tamına hatırlamıyorum. “

İbrahim heyecanlanmıştı:

“Hepsi sağ sağlam mı?”

“Evet” diye başını salladı Rossini, “hepsi de sağ ve sağlam. Daha doğrusu, ben buraya gelirken öyle idiler. Sonuncu elçi de bugün getirdi. Köse biri. Sizden çok bize benziyor:

İbrahim fıkırdamaya başladı:

“Tabii benzeyecek. O sizden dönme bizdendir.”

Adamın şaşkınlığını görünce fıkırtısını kahkahaya buladı.

“Boş ver” diye konuştu, “Sunguroğlu Beyim, bir an önce bizi götürsün söyle de. Sabrım tükeniyor.”

“Acele etme” dedi Sunguroğlu, “önce kaza kılıcına gelmişlerin elbiselerini sırtımıza geçirelim de kolay fark etmesinler.”

Atlarından inip yerde yatmakta olanların elbiselerini çıkardılar, üzerlerine geçirdiler. Tolgalarını da giyince tam tamına Aryanos’un haydutlarına benzediler. Tekrar atlarına bindiler.

“Şimdi oldu” dedi Sunguroğlu, “gidebiliriz.”

Rossini’ye döndü:

“Bizimle geleceksin Rossini. Yolu göstereceksin. Arkadaşlarımızı kurtarmak istiyoruz. İstersen yolu gösterdikten sonra savuşabilirsiniz. Kendi bileceğiniz.”

Rossini ellerini öne doğru uzattı.

“Yardım etmek isityorum beyzadem” dedi, “yiğitliğin ne demeye geldiğini sizden gördüm. İnanın, Rum ellerinde bir yol sizin gibisini görmüşlüğüm yok. Benzeyenini dahi görmüşlüğüm yok. Öteden beri Osmanlı akıncılarının hayranıyım. Yalan söylediğimi düşünebilirsiniz. Ne tedbir aklınızdaysa alın. Şimdiden bana güvenin demiyorum, ama güvenilecek biri olduğumu ispatlayacağım. Dilerseniz kollarımı bağlayın.”

“Lüzum etmez” diye karşılık verdi Sunguroğlu, “önden git hele, fakat kusura kalma, aldana aldana aldanmamayı öğrenmişiz. Bu yüzden, şimdilik de olsa sana güvenmiyoruz. Güvenebileceğimizi ispat edersen o başka...”

“Bravo yiğidim” diye bağırды, “şimdi Süleyman Paşamız kadar iyi lâf ettin işte...”

“Gevezelenme” diye terslenince kahkahasını yutmak zorunda kaldı.

Birkaç nöbetçiyi rahatlıkla geçtikten sonra bir mağaranın daracık ağzına geldiler. Rossini, “Çok dikkatli olun” diye fısıldadı, “oynadığınız oyun fevkalade tehlikelidir. Her an fark edilebilirsiniz. İçerde yirmi kadar silâhşor var. Hepsi de iyi kılıç kullanır.”

“Peki” dedi Sunguroğlu, “bu işin başka bir yolu yok mu sence?”

Rossini biraz düşündükten sonra cevap verdi:

“Başka bir yolu var. Ama sabır ister.”

Atlarını sık çalıların arasına sürdüler.

“Anlat” diye fısıldadı Sunguroğlu.

“Bana güvenip güvenmediğinizi bilmiyorum ki...”

Sunguroğlu İbrahim'e baktı. İbrahim başını iki yana sallayıp güvenmediğini belirtiyordu. Buna rağmen:

“Güvendiğimizi farz ederek anlat” dedi, “gerisini düşünürüz.”

Rossini memnun gülümsedi:

“Bana bu kadarı da yeter. Öyle memnunum ki. Şimdi beni iyi dinleyin.”



Yeraltı cehenneminde

ROSSİNİ PLANINI anlatmaya başladı:
“Buraları köstebek yuvası gibidir. Yeraltındaki sıcak su kanalları zamanla yol değiştirdi. Eski aktıkları yerler tünel gibi kaldı. Öteden beri Aryanos’a güvenmezdim. Herhangi bir tehlike anında canımı kurtarmak için etrafı inceden inceye araştırdım. Mağaranın arka tarafında kimsenin bilmediği bir yol keşfettim. Ağzını çalılarla kapattım. Öyle ki, yanından geçseniz fark edemezsiniz.”

İbrahim sabırsızlıkla homurdandı:

“Bu hikâyelerden bize ne?”

“Oraya geliyorum” diye devam etti Rossini “Keşfettiğim mağaranın ağzından içeri gireceğiz. Ama girmeden evvel ormanın bu kesimini tutuşturacağız. Telâşla yangına koşacaklar. Söndürmeye çalışacaklar.”

“Anladım” diye atıldı Sunguroğlu, “bu arada işimizi rahatlıkla göreceğiz. Doğrusu canım ağaçlara yazık olacak. Ama

yaktığım her ağaç için on ağaç dikmeye amadeyim. Yeter ki arkadaşlarım sağ salim kurtulsun.”

“Demek bana güveniyorsunuz artık.”

İbrahim atıldı hemen:

“Eh, yanımızda bulunacağına göre bir kurnazlık düşünmüş olamazsın. Doğrusunu söyleyeyim mi Rossini, sana güvenmeye başlıyorum.”

İbrahim’in sözleri Rossini’yi çok sevindirmişti. Utanmasa boynuna atılacaktı. Kendini tuttu.

“Teşekkür ederim” diye mırıldandı.

Sunguroğlu:

“Vakit kaybetmeden ormanı tutuşturalım öyleyse. Ama bende ateş yakmaya yarayacak hiçbir şey yok. Ne yapacağız?”

Rossini ceplerini yokladı. İki çakmak taşıyla kuru bir kav çıkardı. Çakmak taşlarını sürtüp kavi tutuşturdu. Sonra çalılaların dibinden topladığı kuru yaprakların altına soktu. Bir süre üffledi. Ateş canlanmaya başlayınca doğruldu:

“Gelin, arkaya geçelim.”

Kuytu yerlerden mağaranın arka tarafını dolandılar. İstedikleri yere vardıklarında dönüp baktılar. Yanan ormanın şavkı yüzlerinde yalınlandı. Sunguroğlu acı acı söylendi:

“Ne olursa olsun, orman yakmaktan nefret ediyorum.”

“Ben de orman yakmaktan nefret ederim beyzadem” dedi Rossini, “ama yapacak tek şey bu, inanın.

Bir noktaya gelince çalıları kaldırmaya başladı. Karanlık iyice çökmüştü. Ama yangının ışığından faydalanıyorlardı.

Söylediği gibi çıktı. Mağara görüldü. Bir insanın sığabileceği genişlikteydi. Rossini:

“Atları çaresiz burada bırakacağız” dedi, “umarım, yangın buraya sıçramadan işimizi bitirip döneriz.”

Sunguroğlu, atı Şahin’in başını okşadı.

“Diğer atlara göz kulak ol Şahin” diye tembihledi, “ışığı mı duyunca da nerede bulunursan bulun, koş gel, anlaşıldı mı?”

Şahin eşinerek anladığını belirtti.

Rossini şaşkın şaşkın:

“İşe bakın” diye mırıldandı, “neredeyse konuşacak.”

Mağaraya girerken gürültüler duydular.

“Yangın haberi ulaşmış olmalı” diye güldü İbrahim, “Rossini doğrusu akılsız olduğunu söyleyemeyeceğim.”

“Sağol beyzadem.”

İçerde göz gözü görmüyordu. Sunguroğlu bir an Rossini’nin karanlıktan istifade edip kaçacağını düşündü, ama bunu hemen kafasından çıkarıp attı. Böyle düşünmesi için sebep yoktu. Rossini gerçekten samimî görünüyordu. Şayet bir kahpeliğe kalkırırsa ne yapacaklarını o zaman düşünürdü. Şimdilik ona güvenmek ve oyunu sonuna kadar götürmekten başka yapacak bir şey yoktu.

“Çok karanlık” diye karşılığını verdi, “el yordamıyla gideceğiz.”

Biraz sonra bağrışmalar arttı:

“Mağarayı boşaltıyorlar” dedi Rossini, “yangın etrafı sarmaya başlamıştır. Elimizi çabuk tutamazsak kavruluruz.”

İbrahim ürperdi. Ölümün her şekline hazırdı da cehenneme dönmüş bir tünelde kavrulmayı göze alamıyordu. Ölüm denince o her zaman bir kılıç darbesini düşünüyordu. Dişlerinin arasından fısıldadı:

“Biraz daha çabuk!”

Rossini durdu.

“Sağdaki tünele gireceğiz” diye konuştu, “doğruca arkadaşlarınızın kapatıldığı yere çıkar.”



Zindan

EL YORDAMIYLA YÜRÜYÖRLARDI. Bu da çok zor oluyordu. Bazan kafalarını bir çıkıntıya çarpıyorlar, bazan da ayakları takılıp boylu boyunca yuvarlanıyorlardı.

Nihayet uzaktan bir ışığın sızdığı görüldü.

“Yaklaştık” dedi Rossini, “çıraların yandığı yer, zindan olarak kullanılıyor.”

“Zavallı Köse kardaşım” diye mırıldandı İbrahim.

Yangının tesiriyle tünel yavaş yavaş ısınıyordu. Terlemeye başlamışlardı. Sunguroğlu:

“Burası birazdan cehenneme dönecek” diye konuştu, “elimizi çabuk tutmalıyız.”

“Az kaldı” diye cevap verdi Rossini.

Çıralarla aydınlatılmış meydancığa çıkınca soluklandılar.

“Nihayet” diye söylendi İbrahim, “çok şükür.”

Etrafta kimsecikler yoktu. Nöbetçiler ormanın tutuştuğunu duyar duymaz can havliyle dışarı koşmuşlardı. İşlerini rahatça görebileceklerdi.

“Kapıya” diye bağırdı Sunguroğlu.

Demir kapının önüne biriktiler. Zorladılar, ama kilitliydi.

“Köse kardaşım” diye seslendi İbrahim.

Derinden bir cevap geldi:

“Kimsin?”

İbrahim’in yüzü parıl parıl yandı:

“Sağsın ha koca ihtiyar, yettik bre!”

Ses tekrar geldi:

“İbrahim Can...”

“Benim Köse yiğidim. Kapıyı içerden açabilir misin?”

“Yettiniz ha kurban olduklarım. Biliyordum geleceğinizi.

Ne yazık ki, kapıyı içerden açamayız.”

Sunguroğlu bir çıra getirip kilide yaklaştırmalarını istedi. O aydınlıkta hançerinin ucunu kilide soktu. Bir hayli kurcaladıktan sonra kilit açıldı. İçeri süzüldü. Gördükleri manzara yüklerini ağızlarına getirdi.

“Vay bre! Bu ne namussuzluk!”

“Namusu kimde ararsın hay” diye konuştu Köse, “Aryanos’ta namus ne gezer!”

“Onu bir elime geçirirsem!

Beş kişi duvardaki çengellere kollarından kelepçelenmişti. Ayakları yere değmiyordu. Köse sağlamca görünüyordu, ama diğerlerinin hali bitikti. Sözecek takatları bile kalmamıştı. Sönük bakışlarını ondan ona gezdiriyor, sadece gözleriyle teşekkür etmek istiyorlardı.

“Şu prangalardan kurtaralım önce” diye koştu Sunguroğlu, “zor olacağı benziyor.”

Sıcak artıyordu. Vicık vicık terlemişlerdi.

“Neyin nesi” diye sordu Köse, “bu cehennem sıcaklığı nereden çıktı?”

Kısaca durumu anlattılar. Yüzünü eksitti:

“İyi düşünmüşsünüz. Velâkin ormanın yanmasına gönlüm elvermiyor.”

“Elimizi abuk tutmazsak ormanla birlikte yanarız” dedi İbrahim, “söyleneceğine biraz yardım et.”

“Ne yardımı? Kollarından duvara çakılmış birinin nasıl yardım edebileceğini de söylesene genç horoz.”

“Yine dalga geçmeye başladın.”

“Hadi, hadi, biraz abuk! İşkenceye dayandım, ama bu sıcağa dayanabileceğimi sanmıyorum. Mum gibi erimekteyim bre.”

Kelepeleri açmak bir hayli zor oldu. Bu arada sıcak dayanılmaz hale geldi. Güçlkle nefes alıyorlardı.

“Kapiya” diye bağırđı Sunguroğlu.

Fakat ikisi adım atacak halde değildiler.

“Bizi bırakın” diye inlediler; “kendinizi kurtarın.”

Sunguroğlu sert bir tavırla:

“Seni bırakmam Abdullah Ağam, bunca hukukumuz var, ya birlikte kurtuluruz veya birlikte kavruluruz.”

Biraz gayrete geldiler.

Arkadaşlarına dayanarak kapıdan çıktılar. Rossini, yanan ıralardan birini alıp öne geçti. Tünele daldılar.

Aşın sıcak nefeslerini kesiyordu. Akmalardan biri bayılmış, Sunguroğlu onu sırtında taşımak zorunda kalmıştı. Bu durumda yürümek çok daha zorlaşmıştı. Fakat bir an olsun kurtulamayacaklarını düşünmüyor, sık sık arkadaşlarına cesaret veriyordu:

“Biraz daha gayret, kurtulacağız!”



Kolla Aryanos!

BU SIRADA ŞÖVALYE ARYANOS çılgın gibiydi. Ormanın cayırdır cayırdır yandığını söylediklerinde kulaklarına inanmamış, ancak gözleriyle gördükten sonra deli deli bağırıyordu:

“Yangını söndürün!”

Herkes emri yerine getirmeye koşmuştu, ama tutuşan ağaçları söndürmenin imkânı yoktu. Yangın hızla yayılıyor. Her şeyi kavurarak ilerliyordu.

Yangını söndürmek için gidenlerin çoğu, bu yangına karşı mücadelenin beyhudeliğini anlayıp canlarını kurtarma derdiyle kaçmıştı. Bir kaç saat içinde Aryanos’un yanında sadece on kişi kaldı. Ancak o zaman Sunguroğlu’nu hatırladı. Dişlerinin arasından:

“Mutlaka onun işidir” diye tısladı, “intikamım korkunç olacak!”

Zindan olarak kullandığı mağaraya girmek istedi, ama başaramadı. Her adımında sıcak biraz daha artıyor, kızgın fırına girer gibi oluyordu.

Çaresiz, geri döndü. Sona kalan on kişiyi peşine katarak etrafı araştırmaya çıktı. Oyunu kaybettiğini biliyordu. Ama ne olursa olsun, Sunguroğlu'dan öç almak Yalova Beyi olmaktan da mühimdi. Bir eline geçirebilirse, cayır cayır yanan ormanın içine atar, kebab oluşunu kahkahalarla seyrederdi.

Önce çıranın ışığını fark etti. Tepenin arka kısmında parlıyordu. Yangının ürkütücü aydınlığında kısa bir süre için görmüş, yahut görür gibi olmuştu. Bir ümitle atını tepikledi. Yanılmadığını anlayınca kinle gülümsedi.

"Nihayet kavuştuk ha beyzadeler!"

Sunguroğlu ile arkadaşları bin güçlkle tünelden çıkmış, biraz nefes almaya oturmuşlardı. En beklenmedik anda on adamıyla Şövalye Aryanos'u karşılarında görünce şaşırdılar. Rossini:

"Bir bu eksikti" diyerek yere tükürdü.

Şövalye Aryanos, Rossini'yi yeni fark etmişti.

"Pis Venedikli" diye bağırdı, "ilk seni geberteceğim!"

Hançerini hızla sıyırıp fırlatmak üzere kaldırdı.

Rossini tam vaktinde kendini yana attı. Aryanos'un ustaca fırlattığı hançer yere saplanıp kaldı. Rossini kılıcını çekti.

"Şövalye bozuntusu, erce gel" diye bağırdı, "beni bu işe sen bulaştırdın. Hadi kozumuzu paylaşalım."

Aryanos, hançeri boşa gidince biraz şaşırmıştı, ama çabuk toparlanmıştı. Sırtarak Rossini'ye baktı:

"Kendini bir şövalye ile boy ölçüšebilecek kadar güçlü hissediyorsan, hodri meydan alçak. Çık karşıma!"

Rossini tereddütsüz şövalyenin karşısına çıktı.

"İşte Aryanos. Kalleşliklerinin cezasını vermek için karşındayım."

Aryanos adamlarına döndü:

"Ben şu sıçanın işini bitirirken siz diğerleriyle meşgul olun. Tekini bile sağ komayacaksınız."

On kişi Sunguroğlu ile arkadaşlarının üstüne at sürdüler.

Sunguroğlu parmaklarını ağzına sokup keskin bir ısıklık öttürdü. Uzaktan bir kışneme karşılık verdi.

“Şahin'im” diye mırıldandı, “sevgili atım.”

On kişiyle dövüşmek kolay olmayacaktı. Kösenin kılıcı yoktu. Zaten yarası beter haldeydi. Diğerleri ise ayağa kalkabilecek durumda değillerdi. İş bütünüyle İbrahim'le kendisine kalıyordu.

“İbrahim Can, hazır mıyız?”

“Evelallah hazırız Beyim, emret!”

“İyi. Şunlara Osmanlı akıncısı ne demektir, göstermenin vaktidir bre! Yallah Bismillah”

“Savulun bre!”

Kılıçlar tokuştu.

Çelik sesi yangın hışırtısına karıştı.

Daha yakından bir kışneme daha duyuldu.

Az sonra Sunguroğlu'nun atı Şahin göründü. Diğer atların yularlarını ağzına almış, çekiyordu.

Sunguroğlu bunu fark edince keyiflendi:

“Afferin Şahin, bu tarafa!”

Atlar sahiplerinin yanına geldi. Bir fırsatını bulup bindiler. Artık daha dövüşebilirlerdi. Sunguroğlu meşhur nâralarından birini daha attı:

“Haydaaa bre! Savulun, akıncılar geliyooor!”



Amansız dövüş

SUNGUROĞLU BEŞ KİŞİYLE amansızca vuruşuyordu. En yakınındakine bir kılıç oyunu yaptı. Adamın elindeki kılıç fırladı.

“Yakala Köse” diye bağırdı.

Köse zaten tetikte bekliyordu. Kılıcı havada iken yakaladığı gibi topallaya topallaya vuruşmaya katıldı.

“Şimdi oldu işte” diye güldü, “çoluk çocuk vuruşurken kenardan seyretmek asabımı bozmuştu.”

İbrahim hemen cevap yetiştirdi:

“İhtiyarlara seyretmek düşer, otursaydın oturduğun yerde.”

“Benim gibi ihtiyar senin gibi on gence bedeldiler bre! Erkeksen önündekilerden beşini gönder.”

“Zaten beş kişiler.”

“İyi ya, dövüş nasıl olur, seyredersin.”

Alay ediyorlardı, ama durum pek iç açıcı değildi. İlk anda safdışı olan üç kişi sayılmazsa yediye üç idiler. Rossini, Arya-

nos'la meşguldü. Bir an önce onu haklayıp diğerlerinin yardımına koşmak için çırpınıyordu. Ama Aryanos çetin cevizdi. Kolayca postu deldirmeye niyeti yoktu. İyi kılıç kullanıyordu. Zaman zaman Rossini çok kötü sıkışıyor, Aryanos alaya başlıyordu:

“Gebereceksin hain herif! Bir fare gibi ezeceğim seni.”

“O dediğin hiç kolay olmayacak şövalye müsveddesi. Asıl sen gebereceksin.”

Aryanos da Rossini'yi haklayıp Sunguroğlu'nu sıkıştırma-ya can atıyordu. Asıl kini Sunguroğlu'na idi. Ne çare, Rossini'yi haklayamıyordu. Sandığından da zorlu çıkmıştı. Vuruşma davetini kabul ettiğine pişmandı.

Osmanlı elçilerinde Abdüsselâm Ağa ağır ağır doğruldu. Temiz hava biraz kendine gelmesini sağlamıştı. Haftalardır duvara kelepçelenmiş durmaktan her yeri tutulmuştu, ama elinden geleni yapması lâzımdı. Arkadaşlarına yardım etmeliydi. Diğerlerine:

“Kalkmayı denesenize” dedi çıkışır gibi, “arkadaşlarımız dövüşürken yatmak da neyin nesi?”

Birkaç dakika uyuşan yerlerini hareket ettirebilmek için uğraştılar, ama sonunda başardılar. Ölenlerin kılıçlarını alıp yürüdüler.

En bitkini Abdüsselâm Ağa idi. Onun gayrete gelmesi diğerlerini de gayrete getirmişti. Aryanos'un ölen adamlarından boşalan atlar vardı. Yakalayan bindi, at bulamayan yaya olarak vuruşmaya katıldı.

Sunguroğlu'nun gözleri bu manzara karşısında neredeyse yaşaracaktı.

“Hay bre! diye gürlledi, “koca aslanlar bre! Vurun!”

“Yettik ha!” diye karşılık verdi Abdüsselâm Ağa, “dayanın, yettik ha!”

Bu sırada Rossini'nin çığlığı kulaklarını tırmaladı. Sunguroğlu hızla o yana döndü. Rossini atının üstünde yalpa-

lıyordu. Karnı boydan boya yarılmış, kanı atına bulaşmıştı.

Aryanos bir kahkaha attı. Yaralanan rakibinin işini bitirmek için kılıcını kaldırdı. Sunguroğlu mesafeyi anında hesapladı. Yanına gitmeye kalksa yetişemeyecekti. Şimşek hızıyla hançerini çekti ve üstüne fırlattı.

"Al bakalım Aryanos!"

Ne yazık ki hançer, Aryanos'un son darbeyi indirmesine mani olamadı. Kılıç Rossini'nin başına bütün hışmıyla indi. Rossini'nin işi bitti, ama Sunguroğlu'nun savurduğu hançer de tam hedefini buldu. Aryanos, Rossini ile aynı anda attan yuvarlanıp cansız yere serildi.

Geriye sadece üç kişi kalmıştı. Şövalye Aryanos'un akıbetini görür görmez atlarını çevirip kaçmaya başladılar. Sunguroğlu gırtlığına kadar öfke doluydu.

"Beni takip et İbrahim!"

Zaten İbrahim de bunu istiyordu. Geriye tek kişi kalmamalıydı. İstekle cevap verdi:

"Yettim Beyim!"

Etraf gündüz gibiydi. Yangın yayılmış, bütün civarı ıslıl ıslıl aydınlatmıştı.

İki arkadaş dolu dizgin at koparıyorlardı. Onlardan kurtulmaya çalışanlar ise canlarını dişlerine takmış, delice gidiyorlardı.

"Daha hızlı İbrahim, daha hızlı!"

"Benim hayvan bundan hızlı gidemez ki, Beyim. Meraklanma nasılsa yakalarız onları."

"Yakalamalıyız İbrahim!"

Osmanlı elçilerini duvarlara çakıp işkence edenleri affedemiyordu. En pespaye kavimler bile elçiye zeval olmaz kaidesini bilirken, bu serseriler etmediğini bırakmamıştı. Bu yüzden az daha Bizans'la kapışacaklardı. Aryanos cezasını bulmuştu gerçi, fakat bunlar da bulmalıydılar.

Ayaklarıyla tuzağa girdiklerini bilmiyorlardı.

Aryanos'un etrafa dağılan adamları önce kendi arkadaşlarını fark ettiler. Sonra arkalarından kovalayan Sunguroğlu ile İbrahim'i. Pusuya çekildiler. Arkadaşları yanlarına gelince:

"Peşinizdekiler kim?" diye sordular. Nefes nefese anlattı biri:

"Bütün işleri bozan Osmanoğlu ve deli arkadaşı! Onları tepelemeliyiz. Aryanos'un intikamını almalıyız."

"Aryanos öldü mü?"

"Evet. Şu gelenlerden biri hançerledi onu."

Aryanos'u pek sevmezlerdi. Ama Osmanlı akıncılarını hiç sevmezlerdi. Sevmek ne kelime, nefret ederlerdi, üstelik de bu ikisi bütün işi bozmuşlar, ceplerine para akıtan musluğu kapamışlardı. İntikamları korkunç olacaktı.

Önlerini kestiler:

"Kılıçlarınızı atın heey!"

Sunguroğlu ile İbrahim gemlere asıldılar. Durmak zorunda idiler, Çünkü geçit daracıktı. Pusuya yatacak yeri iyi seçmişlerdi.

"Aryanos'un köpekleri! diye tısladı Sunguroğlu, "savulun bre!"

Yalın kılıç aralarına daldı.

"Yallah bre İbrahim Can, yallah!"

İbrahim kan pıhtılarıyla benek benek kılıcını ileri uzattı:

"Haydaaa... Ya Allaah!" diye bir nâra koparıp yüklendi.

Altı kişi kadar saymışlardı. Başkaları yetişmezse bunların icabına bakmak zor olmayacaktı. Adam başına topu topu üç kişi düşüyordu. Şimdiye kadar nice üç kişilerle kapışmış, nice-sine kılıç öptürmüşlerdi.

"Yüklenin ha! Vur ha!"

"Vur Beyim, Vur Sunguroğlum!"

Adamlar fırtınaya toslanmıştan beterdiler. Osmanlılar üçer kişiyi önlerine katmış sürüyorlardı. Böylesi aklın alacağı iş de-

ğildi. Ne görmüş, ne de duymuşlardı. Bir çoğu pişman olmuştu. Düpedüz sıvışıp kurtulmak varken, nereden akıllarına gelmişti yol kesmek? Sanki neyi değiştirirdi? Aryanos'u geri getirebilir miydi?

Böyle düşünmekle birlikte birbirlerine cesaret vermeyi de ihmal etmiyorlardı.

"Gebertin!"

"Öldürün Osmanoğullarını!"

"Şövalyemizin intikamını alalım!"

İki arkadaş yorgundu. Yorgun olmasaydılar çoktan bu işi bitirmişlerdi. Yine de üstün dövüşüyorlar, rakiplerini fena halde hırpalıyorlardı.

Yağmur serpiştirmeye başlamıştı.

"İyiye alâmet" dedi Sunguroğlu. "Yangını söndürür hiç değilse."

Gittikçe hızlanarak yağıyordu. Şimşek çakmaya ve gök gürlemeye de başlamıştı. Islaklık yavaş yavaş iliklerine işliyordu. İbrahim'in canı sıkıldı:

"Islak fareye döndüm bre!" diye yakındı. "Rahat kılıç sallayamıyorum."

"Üzülme" diye karşılık yetiştirdi Sunguroğlu, "karşındakiler senden bin beter."

"Bitirelim şu işi bre yiğidim!"

"Hayda bitirelim bre İbrahim Can!"

Atağa geçtiler. Düşmanları iyice bunaldı. Ne yapacaklarını, nasıl kurtulacaklarını şaşırdılar. Tereddütleri artık elle tutulur biçimdeydi. Saldıracak güçleri kalmamıştı. Zorla kendilerini koruyor, fakat karşı atağa geçemiyorlardı. Âdeta başları dönmüş, sanki gözleri kararmıştı.

Bunu sezen iki arkadaş hücum tazeledi. Bütün ustalığı ele alıp üst üste hamle çıkardılar. Sonunda düşman bıkkınlık gösterdi. Önce biri kaçtı. Sonra diğerleri fırladı peşinden.

"Fırla İbrahim!"

İbrahim'den önce Kösenin sesi geldi:

"Heey Sunguroğlu!"

Sunguroğlu'nun beklemeye vakti yoktu.

"Sürün Köse kardeş" diye bağırdı. "Sizi Allah gönderdi. Şu herifleri bitirelim ha!"

Ardı sıra sürdüler atlarını.

Yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu. Yangın hafiflemiş, karanlık koyulaşmaya yüz tutmuştu. Ama onlar hâlâ düşman peşinde at parlıyorlardı. Nihayet bir noktada durmak zorunda kaldılar.

Karanlık siyah perdesini germiştı. Meşaleler de ıslanıp sönmüştü. Yangın yerinden ise oldukça uzaklaşmışlardı. Zaten hafifleyen yangının ışığı yetmiyordu.

"Daha fazla gidemeyiz" dedi Sunguroğlu. "Zaten Aryanos olmadan bunlar bir şey yapamazlar. Rossini nasıl?"

Köse ağlar gibi bir sesle cevap verdi.

"Ne yazık ki öldü. Ama pişman olarak öldü."

"Bize çok yardım etti" dedi İbrahim. "O olmasaydı arkadaşlarımızı zor kurtarırdık."

Rossini'ye bir teşekkür bile edememişlerdi.

"Kader" diye iç çekti Sunguroğlu. "Alnının yazısı böyle imiş. Hadi dönüyoruz. Hey Abdüsselâm Ağam, iyice misin?"

"Sayende çok iyiyim Sunguroğlu, Allah seni milletime bağışlasın."

"Hepimizi Abdüsselâm Ağam, amin!"

Yer yer ışıldayan ormana bakıp iç çekti Sunguroğlu.

"Yanan her ağaç için on fidan dikmeye sözüm var. Memleket'e döner dönmez sözümü yerine getireceğim inşallah."

İbrahim gülümseyerek,

"Beyim" dedi, "Yalova'yı aldıktan sonra, şu yaktığımız ormanı ağaçlandırmak bence daha münasiptir."

“Allah’ın izniyle onu da yaparız bre İbrahim” derken has-
retle soluklandı Sunguroğlu, “ağacın fazlası olmaz ya.”
Yapışkan karanlığın ortasına doğru at sürdüler.

—SON—